Ը. ՏԱՐԻ 2314 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 23 ՀՈՌԻ 4384 2 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1891 10 ՐԷՊԻՒԼ ԷՎՎԷԼ 1309 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ
ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՅՂԵԼԻ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعلیه‌ده غلطه‌ده نورادونكيان خانده آرهولك
غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ
ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան [illegible] 150
» » Վեցամսեայ » 75
» » Եռամսեայ » 40
Օտար երկիրներ Տարեկան Ֆրանք 48
» » Վեցամսեայ » 24
Ընտիր Թուղթի վրայ [illegible] Տարեկան Օսմ. Ոսկի 2
Գաւառաց Թղթատարի [illegible] Ղրշ. 50
Խմբագրութիւն [illegible] կամ [illegible]
[illegible]

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 2|14 ՀՈԿՏ. 1891

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ

Պ. տը Պլովից, ինչպէս մեր քաղաքական լրոց շարքին մէջ տեսնուեցաւ, կը կրկնէ և կը հաստատէ Ֆրանսայի և Ռուսիոյ միջև նիզակակցութեան կնքման լուրը, զոր շաբաթ մը յառաջ հաղորդած էր։ Այս նիզակակցութեան առաջին լուրը Թայմզին Փեթերսպուրկի թղթակիցն հաղորդած էր յուլիս 31ին։ Ժերվէ ծովակալի նաւախմբին ի Քրոնշթատ այցելութեան պահուն, կ'ըսէր թղթակիցը թէ դաշնակցութեան ծրագրոյ մը վրայ բանակցութիւն կը կատարուի։ Թէև այն ժամանակ այս լուր հերքուեցաւ, բայց քիչ քիչ հանրային միտքը վարժուեցաւ իբրև կատարեալ իրողութիւն ընդունիլ զայն։ Ֆրանսական կառավարութիւնը Խորհրդարանին գումարման առթիւ պիտի տեսնէ թէ կրնա՞յ բանակցութիւնները վերջնական ելքի մը յանգեցնել։ Ֆրանսայի Հանրապետութեան Նախագահն, ըստ Սահմանադրութեան, կը կատարէ բանակցութիւններն եւ կը կնքէ դաշնադրութիւններն, և կ'իմացնէ Խորհրդարանին՝ երբ Տէրութեան շահը ներէ։ Նախագահն ուրեմն արտօնեալ է այնպիսի դաշնադրութիւններ գաղտնի պահել որչափ ժամանակ որ յարմար տեսնէ։ Ռուսիոյ հետ նիզակակցութեան դաշնադրութիւնն անշուշտ գաղտնի պիտի պահուի։ Երկար ժամանակ, աշխարհ ուրիշ բան պիտի չգիտնայ բայց եթէ ֆրանքոռուս նիզակակցութեան մը գոյութիւնը։ Թերևս, յառաւելագոյն զգուշութիւն, հարկ դատուի այնպիսի նիզակակցութեան մը գոյութիւնն իսկ ուրանալ պաշտօնապէս։ Բայց նիզակակցութեան պայմանք, ըստ ամենայն հաւանականութեան, գաղտնի պիտի պահուին, և միջազգային կարեւորութիւն ունեցող վայրկենի մը մէջ միայն պիտի յայտնուին։

Այս խնդրոյ վրայ Թէմփս հետեւեալ բացատրութիւնը կը հրատարակէ։

«Օտար լրագիրք ոմանք, Թայմզ ի մէջ այլոց, դաշնագրոյ մը վրայ խօսեցան որ Խորհրդարանին պիտի ներկայացուի երբ գումարուելուն պէս։ Աւելորդ է ըսել թէ երբեք դիտում չէ կեցած հրապարակային վիճաբանութեան ենթարկելու այն կարգադրութիւններ որք կնքուած կրնան լինել. բայց աղէկ է ըսել թէ կառավարութիւնն ինքնաբերաբար կրնայ բացատրութիւններ տալ այն համաձայնութեան վրայ որ այսօր իբրև հիմ կը ծառայէ Ֆրանսայի և Ռուսիոյ յարաբերութեանց։»

ՀՐԷԱԿԱՆ ԳԱՂԹՈՒՄԸ

Արժանթինի կառավարութիւնը Պարոն Հիրշի վաճառեր է 1,000 քառ. մղոն հող Խարքոյի նահանգին մէջ, մղոնը 1,000 փէզօ ոսկւոյ, հրէական գաղութի մը կազմութեան համար։

ՎԻՒՐԹԷՄՊԵՐԿ

Վիւրթեմպերկի հանգուցեալ Թագաւորն ո՛չ ի Գերմանիա ո՛չ արտաքոյ Գերմանիոյ զօրեղ կամքի տէր իշխանաւոր մը չէր նկատուած երբեք։ Իւր գեղանի և խելացի Թագուհին Օլկան էր (դուստր Նիքօլա Ա. Կայսեր Ռուսիոյ) որ արդեամբ կը կառավարէր զՎիւրթեմպերկ, և կը վարէր իւր ամուսին, որ ո՛չ քաղաքականութեան ո՛չ զինուորականութեան մեծ փափաք կը ցուցնէր։ Իւր պատանեկութեան միջոցին այնքան խիստ կարգապահութեան ենթարկուած էր որ ի գահ բարձրանալուն պէս զինուորական կազմակերպութիւնները մի կողմ թողուց, և ըստ կարելւոյն հրաժարեցաւ համազգեստ կրելէ։ Գահ մը Շտութկարդի արքունիքն յոյժ հաճելի վայր մը դարձուց, պաշտպանելով հեղինակները, դերասանները և այլ արուեստագէտները, որոց մէջ ինք ճաշակի և զարգացեալ մտքի տէր մեկենաս մը կը հանդիսանար։ Բայց ապա իւր մտային հաւասարակշռութիւն խանգարեցաւ քիչ մը, և հետաքրքրաշարժ անձնաւորութեամբք շրջապատեցաւ։ Օրինակի համար, քանի մը տարի առաջ ծանուցինք թէ քանի մը օտարազգիք կը յաճախէին, քնեծութեան եւ մագնիսականութեան վարժեցնելու համար, եւ այս բախտախնդրական դիտումներով մեծ գումարներ ընդունեցին, նաև տիտղոսներ և պատուանշաններ։ Օլկա Թագուհւոյն կողմէ ի գործ դրուած հաստատամտութեան և զօրեղ կամեցողութեան մեծ պէտք ցուցուց հանգուցելոյն ընթացքն, այս միջավայրէ ազատելու համար իւր իմացականութիւնն։

Հանգուցեալ Թագաւորը կաթոլիկ էր։ Իւր յաջորդ, (որ իւր ո՛չ թէ որդին այլ եղբօրորդին է, զի անորդի մեռաւ ինք,) բողոքական է։ Նոր Թագաւորն ևս, Վիլհէլմ Բ., անորդի է, և եթէ առանց մանչ զաւկի մեռնի, Թագաւորութիւնը կ'անցնի արքայական գերդաստանին կաթոլիկ ճիւղին։ Որովհետև Վիւրթեմպերկի բնակչաց երկու երրորդը բողոքական է, այս պատահականութիւն հաճելի չերևիր ազգին, և կ'ըսուի թէ յայսմ մասին օրէնքը փոխելու առաջարկ պիտի լինի Վիւրթեմպերկի Խորհրդարանին։

ԱՒՍՏՐԻԱ-ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ

Աւստրեւհունգարական միացեալ բանակաց նախարար Զօր. Պաուէր հրամանագիր մը հանեց, որով սպայից խստիւ կ'արգիլէ քաղաքական ցոյցերու մասնակցիլ։ Այսու գոհացում կը տրուի Հունգարացւոց՝ երկու դէպքերու առթիւ որք բաւական յուզեցին միտքերն։ Անգամ մը, Կայսեր ի Ֆիումէ այցելութեան առթիւ, անկարգութիւն մը պատահելով, Խրուաթ սպայ մը Մաճառաց դէմ անարգանօք խօսեցաւ։ Ուրիշ անգամ մ'ալ, Եէլլաչիչ անուն խրուաթ զօրապետի անունը կրող զօրագնդին սպայք Մաճառները վշտացուցին՝ պսակ մը դնելով իրենց նախկին հրամանատարին գերեզմանին վրայ։ Եէլլաչիչ զօրապետ ատելի եղած էր Մաճառներուն՝ 1848ի մաճառական յուզման ժամանակ ջախջախիչ հարուածներ տալով մաճառ բանակին։ Բայց այս պատճառաւ նոյն անունը կրող գնդին սպայք յանցաւո՞ր են եթէ յարգեն յիշատակն Աւստրիոյ գահուն հաւատարիմ այն զօրապետին որոյ անուամբ նուիրեալ են իրենք։ Ինչ և եւ է, Ֆրանց Եօզէֆ կայսեր կառավարութիւնն ո՛չ այս խռուաթ սպաները կրնար վշտացնել, ո՛չ իւր դիւրագրգիռ մաճառ հպատակներն, եւ պատերազմական նախարարն այնպիսի հրամանագիր մը հանեց որ խնդիրն արմատէն կը լուծէ։

· ·

Վիեննա քաղաքին բարւոքման համար մեծ ծախքեր կան ընելու։ Այս նպատակաւ կարգեալ յանձնաժողով մը հաշուեց թէ Վիեննայի զանազան մասերն և արուարձաններն իրարու հետ հաղորդակցութեան դնելու համար շինուելիք քաղաքային երկաթուղւոյն նախնական ծախքերը պիտի լինին 60 միլիոն ֆիորին, քաղաքին մէջէն անցնող Վին գետին ընթացքը կանոնաւորելու համար 33 միլիոն ֆիորին և Դանուբի ջրանցքն ընդլայնելու համար 10 միլիոն, գումար՝ 103 միլիոն ֆիորին (իբր 10½ միլիոն օսմ. ոսկւոյ) պէտք մը կայ, զոր Վիեննա քաղաքը պիտի հայթայթէ 4½ % տոկոսաբեր փոխառութիւն մը հանելով, հրաշխաւորեալ աւստրեան Պետութենէն, Ստորին Աւստրիոյ նահանգէն և Վիեննա քաղաքէն հաւաքապէս։

ՖՐԱՆՍԱՑԻ ԵՐԿՐԱԽՈՅԶՔ

Լօանտօյէ ի Լիվրբուլ եկած Անգլիական շոգենաւը տեղեկութիւններ բերած է, որք հետեւեալ կերպիւ կը հաստատեն Չատ լճին հասնիլ ուզող Ֆրանսացի երիտասարդ երկրախոյզ Քրամբէլի և իւր մարդոց ջարդը։

Կարաւանն հինգ եւրոպացիներէ և 150 սեւամորթներէ բաղկացեալ էր։ Ապրիլ 9ին, արշալոյսէն յառաջ, երբ ամենքը խոր քնոյ մէջ թաղուած էին, շատ մը ցեղեր, 3,000 հոգիք, առաջնորդութեամբ Արաբաց, յարձակեցան կարաւանին վրայ, և ամենքը ջարդեցին, բաց ի մէկ սպիտակամորթէ և 10 սեւամորթէ, որք յաջողեցան փախչիլ։

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՉԻՆԱՍՏԱՆ

Մոսքովսքիյա Վէտոմոսթի միւս ռուս թերթերուն հետ միաբերան կը յայտարարէ թէ Ռուսիա պատճառ չունի մասնակցելու եւրոպեան Տէրութեանց ցոյցին ընդդէմ Չինաստանի, և այսու խանգարելու իւր բարւոք յարաբերութիւնները Չինաստանի հետ։—Թէև Ռուսիա գիտէ որ Չինաստանի մէջ Քրիստոնեայք կը հարստահարուին, բայց իւր քաղաքական շահուց աւելի համաձայն կը գտնէ հաշտ մնալ հարստահարող Չինու Տէրութեան հետ քան Քրիստոնէից կողմը բռնել։ Ռուսիոյ քաղաքականութեան կէտ նպատակին ո՛չ թէ Քրիստոնեայները պաշտպանել է իւր արևելեան դրացւոյն երկրաց մէջ, այլ դէպ այն կողմ իւր յառաջխաղացութիւնը պատրաստել, որուն համար խոհեմութեան գործ կը նկատէ առայժմ բարեկամաբար վարուիլ Չինու Տէրութեան հետ, որոյ հողերուն գոնէ մէկ մասն իւր ապագայ երկրակալութեանց առարկայն կը նկատէ։ Այս քաղաքականութեան բերմամբ է ահա որ Ռուսիա չուզեր ներկայն մէջ աւրուիլ Չինաստանի հետ, և մինչև իսկ եթէ ամեն Տէրութիւնք Չինաստանի դէմ ելնեն, Փեքինի կառավարութիւն անոնց դէմ պաշտպանելով իւր մասնաւոր դիտումներն յառաջ վարել կը նայի։ Թող թէ Ռուսիոյ ընթացքէն զգածեալ, Ֆրանսա ևս կրնայ մեղմել իւր ընթացքն ընդդէմ Փեքինի կառավարութեան։

Մոսքովսքիյա Վէտոմոսթի չուզելով հանդերձ որ Ռուսիա մասնակցի եւրոպեան Տէրութեանց ցոյցին ընդդէմ Չինաստանի, կ'ըսէ թէ պէտք է ի նկատ առնուլ յապագային Չինաստանի կողմէ Ռուսիոյ դէմ յարձակողական ընթացքի մը կարելիութիւնն, և պատրաստուիլ այժմէն։ Կարևոր է Սիպերիոյ մէջէն անցնելիք երկաթուղւոյն շինութիւնը փութացնել, որպէս զի երբ ժամն հասնի կարելի լինի մեծաքանակ ռուս զօրք փոխադրել չինական սահմանագլուխը։

ՀՆՏԱԽՏ

Ի Մէքքէ և ի Քոնֆուտա հնտախտի մահաւոր դէպքեր պատահած լինելով, մաքրանոցն, որ ուխտաւորական շրջանին աւարտման հետ վերցուեր էր վերջերս, վերահաստատուեցաւ յԱլեքսանդրիա, Եամպուի և Քոնֆուտայի միջև արաբական եզերքէն եկող նաւուց դէմ։

Երկոտասան հազար ուխտաւորք, որոց կէսն եգիպտացիք, Թոռի մաքրանոցի կայարանէն անցան, ուր ամեն նկատմամբ կարևոր կարգադրութիւնք եղած էին Եգիպտոսի միջազգային մաքրանոցի յանձնաժողովոյն կողմէ, որոյ տնօրէնութիւնք, Խտիւին աջակցութեամբ, և աղքատ ուխտաւորներուն տրուած նպաստներով, կրցան ըսուիլ թէ զեգիպտոս և զեւրոպա ազատեցին հնտախտի արշաւանքէն, որ ուխտաւորական շրջանին ժամանակ աղէտալի կերպիւ կը ճարակէր ի Հիճազ։

ՈՍԿԵԴՐԱՄ ԵՒ ՏՈԿՈՍԻ ՍԱԿ

Թայմզ, անցեալ հինգշաբթի Անգլիոյ Պանքային տնօրէն Խորհրդոյն շաբաթական նստին մէջ զեղչի սակին անփոփոխ պահուելուն վրայ խօսելով, կ'ըսէ թէ շատեր կ'ակնկալէին սակի բարձրացումն. որովհետև ոսկին առատ չէ, և տակաւին ժամանակ մը ոսկի պիտի ղրկուի յԱմերիկա։ Բայց որովհետև Ֆրանսայի մէջ մեծ փոխառութիւն մը ի հրապարակ հանուելու վրայ էր գլխաւոր դրամատանց աջակցութեամբ, Անգլիոյ Պանքան չէ ուզած հրապարակին վիճակը ծանրացնել, նոյն միջոցին իւր քսակին կապը պնդացնելով, (այսինքն՝ թուղթ կտրելու համար աւելի բարձր զեղչ մը պահանջելով)։ Բայց հրապարակին վրայ ոսկւոյ խնդրանքը ծանօթ պատճառներով շարունակելով, մօտ օրերս զեղչի սակի անկում չի կրնար սպասուիլ։ Սակը բարձր պահելու պէտք կը տեսնուի նաև որպէս զի ամեն պատահականութեանց դէմ պատրաստ կենալու համար՝ Անգլիոյ Պանքան սովորաբար ունեցածէն աւելի մեծաքանակ պահեստ կարենայ ունենալ։

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՆԿԱՏՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Անձնական գործոյ մը կարգադրութեան համար Ատաբազարէն մայրաքաղաքիս ճամբով գնաց ի հայրենիս, Շապին Գարահիսար, ուղեւորութիւն մը կատարելէս յետոյ, այսօր պարտաւորութիւն կը համարիմ տեսածներս ու տպաւորութիւններս ներկայացնել առ ընթերցողս և առ որս անկ է։

Անցեալ օգոստոս 16ին ռուսական Ռոսթով դանդաղաքայլ շոգենաւով ուղեւորակցաց հետ մայրաքաղաքէս մեկնելով, չորս օրէն կը հասնինք ի Կիրասոն, զոր 31 տարիէ ի վեր տեսած չէի։ Այս քաղաք այժմ աւելի ընդարձակած է, շէնքերն աւելի գեղեցկացած, և արեւմտեան կողմի ծովեզերքը զարդարուած է հաստատուն, գեղեցիկ և բարձր քարափով, որ շինուած է արդի լուսամիտ քաղաքապետին, համբաւաւոր Գաթտան Եորկի Էֆէնտիի ջանիւք, և ուր կը յանգի քաղաքին մէջ տեղէն անցնող խճուղիին ծայրն։ Այս անձնաւորութեան հետ տեսակցելու պատիւն ունեցայ վերադարձիս, Շապին Գարահիսարի Միւթեսարրըֆին մէկ յանձնարարութիւնն հաղորդելու առթիւ։

Քաղաքին և շրջակայից գլխաւոր բերքերն են կաղին, որ տարին 400,000 կենդինարի կը հասնի և մրգաշօրէն։ Կիրասոնի արեգդէմ տեղերը մանաւանդ, այգի ևս կրնայ մշակուիլ մեծաւ յաջողութեամբ, զի ներքնահող (sous-sol), հողին կէս կանգուն ի խոր, որ կաւուկիր (marne) է, շատ կը յարմարի այգեմշակութեան։ Զայս անգիտանալով կիրասոնցիք, փոխանակ գետնի վրայ մշակելով ժամանակին հասուն խաղող ունենալու, կաղինի պարտէզին մէջ ունեցած որթատունկերնին բարձր լաստենիներու (aune) վրայ հանած ըլլալով՝ սեպտ. ի մէջ ագռաւի պէս խաղող ունին։

Կիրասոնի խճուղին որ 8 տարիէ ի վեր շինուած է նոր գիծով մը, ուղղակի հաղորդակցութեան միջոցն է Շապին Գարահիսարի հետ, և երկայնութիւնն է երեքօրեայ ճանապարհ։ Ցամաք ելած օրերնիս մի քանի ժամ հանգիստ առնելէ յետոյ հայ չորեպանով մը երեկոյեան դէմ կը բռնենք այդ խճուղին, որ քաղաքէն դուրս հետզհետէ բարձրանալով կ'անցնի նախ կաղնի անթիւ պարտէզներու մէջէն, և ապա բարձրաբերձ գագաթներու կողէն կամ վրայէն ոլորապտոյտ անցնելով կը տանի ի Շապին Գարահիսար։ Այս ուղիին վրայ կը գտնուին մի քանի խէւաններ, որոց գլխաւորներն են. Ա. Թաշ Խան, ծովէն 600 մեթր բարձրութեան վրայ. Բ. Էրիմզ, համանման բայց աւելի բարձր դագաթան մը ստորոտը. Գ. Գուլաք-Գայա, համանման և աւելի բարձր ժայռ դագաթան մ'արեւելեան ստորոտի հարթ կողին վրայ, ուր, եղեւնիներու և սարոյններու ընդարձակ և հսկայ անտառոյ մէջտեղը հաստատուած կը գտնուի կարևոր սղոցարան մը, զոր աչքէ անցուցի, և կը վերաբերի Զաբիքի և Տիմիթրայի Եէնիթունեա ընկերութեան։ Այս գործարան մեծ քանակութեամբ և զանազան չափով տաշեղներ և տախտակներ կը մատակարարէ Կիրասոնի, Թրիպոլիի, Տրապիզոնի և առաւելապէս Պաթումի։ Հոս շրջակայքներէն գալով բնակութիւն հաստատած են 20 տունի չափ յոյներ գործաւորի պէտքը լրացնելու համար։ Անկէ անդին կը գտնուի Թամ-Տէրէի խէւանն, խճուղիին վրայ գտնուած ամենէն բարձր և Էյրի-Պէլ կոչուած լեռն կամ բուսաւոր լերան մը հիւսիսային ստորոտի ձորին մէջ։ Այս լեռ մեր վերադարձին ատեն. սեպտեմբեր 17, ամպերու մէջ կորսուած և նոր ձիւնով մը ծածկուած էր՝ իրեն դրացի և բարձրութեամբ հաւասարապատիւ Գանլը-Գայայի հետ։ Էյրի-Պէլի հարաւային ստորոտը խոր ձորի մը մէջ կը գտնուի անգլիական ընկերութեան մը ձեռօք շահագործեալ արծաթի հանքը, զոր աչքէ անցնելու առիթը չունեցանք թէ՛ երթիլ և թէ վերադարձի ատեն՝ գիշերուան պատճառաւ։ Փոքր ինչ անդին դարձեալ խճուղիին վրայ գտնուած պղնձի հանքը կ'անցնինք, ապա Թամզառայ գիւղաքաղաքին մէջտեղէն անցնելէ յետոյ մէկ ժամէն կը հասնինք Շապին Գարահիսար, որ միակտուր երկու ահագին քարերու միջեւ կը գտնուի երկու զառիվայրերու վրայ, որոց հիւսիսայինն օդը առողջ եւ հարաւայինն վատառողջ ճանչցուած է։ Հայք հիւսիսային կողմը կը բնակին Ցունաց հետ։ Ազգաբնակութիւնն է 2,500 տուն, 600ը հայ, 80ը յոյն, մնացեալը թուրք։ Մեր այս քաղաքը ժամանելէն 4 օր յառաջ կրկին հրդեհ պատահելով Հայոց թաղին մէջ հրոյ ճարակ եղած էին 73 տուն, յորս կը գտնուէր ազնուաբարոյ և հայրենի հմուտ Տ. Վռամշապուհ քահանայի տունն։ Դժբաղդ հրկիզելոց շատերն իրենց հանդերձեղէններն ու կահ կարասիքներն իսկ չէին կրցած ազատել։

Միւթեսարրըֆը, Րասիմ պէյ, որ վերջին օրերս Եոզկաթ փոխադրեցաւ, գովելի ջանիւք ի նպաստ դժբաղդ հրկիզելոց հանգանակութիւն մը բացած էր, որուն մասնակցած էին կառավարութեան պաշտօնեայք և ամեն ազգէ երեւելիք։ Գումարն հասած էր 70 ոսկւոյ և իսկ կանգ առած էր։ Կ'ըսուէր թէ Սեբաստիոյ մէջ ևս հանգանակութիւն պիտի բացուի։ Սակաւաթիւ տարիներու մէջ 4—5 անգամ մեծ կրակէ եկող այսպիսի քաղաք մը իւր հրկիզեալներն ինքնին չէ կարող մխիթարել, հրկիզելոց մեծ մասն աղ-

---

—)(67)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԵՐԿՈՒ ԱՆՄԵՂՆԵՐ

ԺԻՒԼ ՄԱՌԻ

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

ՄԵԾ ՃԱՄԲԱՅՆԵՐԷՆ

—Մարդասպանութի՞ւն, ըսաւ Պարույլ ծիծաղելով։ Ի՞նչ կ'ըսէ այս պզտրիկը։

Եւ բրտօրէն հրելով զայն սայլատան խորը։

—Աւելի աղէկ կ'ընես լռել քան թէ բերանդ բանալ ասանկ ցնթի բնթի խօսքեր ընելու համար։

Պերթին նստաւ և սկսաւ լալ։

—Մի լար, դուն ալ մեզ հետ եկո՛ւր։

—Ոչ, ոչ... Շարլօն ալ չպիտի գայ։

—Գնա՛ բանդ, հիմա պիտի տեսնես... Շա՛րլօ։

Սա քանի մը քայլ առաւ երերալով։ Դժուարաւ աչերը կրնար բանալ։

—Պերթին կը պնդէ որ չպիտի գաս։

—Չգամ մ', ե՞ս։ Օ՜ն, մեկնինք։

—Այո, ըսաւ Պարույլ, իր ուրախութիւնը ծածկելով։ Մենք կը մեկնինք։ Մանաւանդ որ գիւղին եկեղեցւոյն զանգակը հիմա ինը զարկաւ։ Չորս քիլոմեթր տեղ քալելու է։

Երեքն ալ դուրս ելան։

Պերթին ա՛լ չտեսաւ զանոնք, ելաւ մութ անկիւնէն ուր Պարույլ նետած էր զինք։

Աչուըները սրբեց։

—Մեկնեցա՛ւ, մրմնջեց, մեկնեցա՛ւ, Աստուա՛ծ իմ, արդեօք իրա՞ւ է։ Աղէկ լսեցի՞, աղէկ հասկցա՞յ։

Եւ տարտամօրէն իր չուրջը կը փնտռէր, իբր թէ սա գերագոյն յոյսն ունենար թէ յետին վայրկենին Շարլօ չէր ուզած միւսներուն հետեւիլ և թէ պահուած էր իր գինովութիւնն անցունելու համար։

Բայց ոչինչ։ Սայլատունը դատարկ էր։ Աղջիկն առանձին էր։

Հեծկլտուք մը արձակեց։

—Գէթ հոս չպիտի մնամ, ըսաւ ինքնին։ Անոնց պիտի հետեւիմ։ Անցած դարձածը պիտի տեսնեմ. . .

Եւ ինք, Պերթին եւս դուրս ելաւ, Բարլիեոնն հոն փակելէն ետք։

Ճամբուն վրայ, հեռուանց կը լսէ երեք երիտասարդաց ոտից թմբռուքը։

Աղջիկը դաշտին մէջ կը նետուի և կը սկսի վազել։ Հոն մարգերուն վրայ, հերկուած հողերուն մէջ, իր քայլեր շշուկ չեն հաներ։ Գրեթէ անոնց կը միանայ։ Տղայք չեն նշմարեր զնա, միտքերնուն չանցունելով թէ ետեւնուն մարդ ինկած է։ Պերթին կ'ապահովի թէ չէ խաբուած, թէ իր առջեւ գտնուողները իրօք Շարլօն, Բրիքէն և Պարույլն են։ Այն ատեն կը թողու որ անոնք քիչ մը յառաջանան՝ յանկարծակիի չի գալու համար և կը ջանայ մթութեան մէջ զանոնք աչքէ չի կորսնցնելով։

Այսպէս մէկ ժամէ աւելի կը քալեն։

Ցեալ ճամբուն վրայ կանգ կ'առնուն։

Ֆրանսվիլէ ելնելէ ի վեր ոչ ոքի հանդիպած չեն։ Հետեւաբար ամեն ինչ բարեյաջող ցոյց կուտար իրենց այդ ձեռնարկ։

Պարույլ կը ջանայ իր ճամբան ճանչնալ։

Բայց ճիշդ հաշուած է։ Նշաններ դրած է։ հոն, դաշտին մէջ, դարբնոցը կայ, որուն մթին շէնքերը տարտամօրէն կը նշմարուէին, այլ որուն բարձր ծխնելոյզները կայծեր կը ժայթքէին որք խաւարը կը լուսաւորէին հրախաղութեան մը հանգոյն։

Տղայք կը թողուն ճամբան և դաշտին մէջ կը նետուին։

Պերթին կը տեսնայ զանոնք։ Անոնց կը հետեւի։ Բայց որովհետեւ երբեմն կանգ կ'առնեն անոնք խորհրդակցելու համար, ինքն ալ ստիպուած է անոնց պէս ընել։ Այն ատեն գետնին վրայ կը պառկի՝ որպէսզի չերեւայ։

Անմիջապէս կը հասնին որմափակին առջեւ որուն մէջ կը գտնուի զօրավար Օպերբէնի պարտէզն ու ամարանոցը։

Պերթին կը պահուըտի մօտակայ պզտիկ մացառի մը մէջ։

Հոն պիտի սպասէ։ Ի՞նչ միտք ունի ընել։ Չգիտեր։ Քունքերը կը բաբախեն։ Աչուըները կուրցած են։ Սրտին մէջ անհուն սոսկում մը ունի։

Պարույլ ետեւէն կը քաշէ կը տանի զանոնք։

Պատին շրջանը կ'ընեն և իրենց մեկնակէտը կը գտնեն վերստին։ Հոն կը գտնուէր կանաչագոյն դուռն ուսկից կ'երթեւեկէին տան և դուրսէն եկող մարդիկ։

Պարույլ բանալ կը փորձէ։

Դուռը բանալիով կղպուած է։

Պարույլ բաճկոնակին մէջէն երկաթեայ ձող մը կը հանէ զոր գողցած է աղիւսի գործարանէն, հոն աշխատած ժամանակ։

—Իմ մաղուռակ գաւազանս է այս, կ'ըսէ։

Ձեռաց մէկ դարձուածով կղպանքը կը կոտրէ։ Այն ատեն դուռը կը բացուի։ Եւ պարտէզը կը մտնեն։

Հոն, վերջին անգամ ըլլալով կը խորհրդակցին։

Պարույլ դերերը կը բաժնէ։

—Մինչեւ տունը պիտի յառաջանանք։ Մինչ պիտի պաշտպանուինք ծառերէն։ Վախնալու բան մը չկայ։ Բրիքէ ինծի հետ վեր պիտի ելնէ։ Շարլօ պիտի լրտեսէ։ Իմացուելուն պէս, դէպի բաց դուռը կը վազենք, կը նետուինք պզտիկ անտառին մէջ զոր մեր ձախակողմը թողուցինք եւ սայլատուն կը հասնինք։ Մանաւանդ պէտք է որ մեզ չի տեսնեն։ Իմ մասիս, ես հանդարտ եմ։

Եւ գրպանէն հանելով դանակը, բացաւ զայն և նորէն տեղը դրաւ։

—Ամենէն առաջ ինծի մօտեցողը սատկ պիտի զարնեմ։ Կռուէ չեմ վախնար։

Այս ըսած ատենը աչերը մանչուք կերպիւ կը շողային։

Եւ Շարլօ սարսուռ մը զգաց մարմնոյն վրայ։

Հակառակ իր գինովութեան, յանկարծ սկսաւ անցեալին վրայ մտածել, այն Մանթէյի պարտիզպանին վրայ որուն մահն իր առաջին կասկածներուն տեղի տուած էին։

Ցետոյ դարձաւ իր բանականութեան կիսալուսոյն մէջ յանկարծ վերստին տեսաւ Պարույլը որ տմգոյն և պարտասած էր երբ զիրենք արթնցուց փոսին մէջ, մերձ ի Սէն։

Նորէն տեսաւ երիտասարդին զգեստները, որուն թեւերն ու ուսերը արիւնաշաղախ էին։

Արդեօք իրա՞ւ ինքն էր։

Բայց ժամանակ չունեցաւ այս ամենուն վրայ խորհելու։

Պարույլ անհետացած էր՝ դէպ ի տունը շտապելով և ետեւը ձգած Բրիքէն որ, կաղն ի կաղը, ոստոստելով կերթար՝ մարախի պէս։

Ամեն կողմ հանդարտ էր։

Լուսաւոր պատուհան մը չկար։

Ծառայք կը պառկէին առաստաղներուն, իսկ կառապանը՝ ախոռին մէջ, որ խոհակերոցին, ստորատանին եւ կառատան հետ գլխաւոր շէնքէն գրեթէ հարիւր մեթր հեռի կը գտնուէր։

Հետեւապէս՝ խոհեմութեամբ վարուելով՝ մեծ վտանգ մը չկար։

Բրիքէ և Պարույլ ծռելով կանցնին որմափակին այն պարապ մասը զոր կը գրաւեն մարգագետիններն եւ ուզանն մը, տանն և առաջին ծառերուն միջեւ։ Ցետոյ կը մագլցին մինչև տունը։

Շարլօ աչերովը անոնց կը հետեւի, որովհետև լուսինը ելած էր և երկինքը, քիչ մը առաջ ամպածածկ, այժմ յոյժ փայլուն և վճիտ է։

Որոշակի կը տեսնէ զանոնք, բայց որքան ալ մօտ ըլլան, քալելու ատեն այնքան քիչ աղմուկ կը հանեն որ ամենևին ոտից շշուկ չի լսեր։

Կարծես սահելով կը քալեն։

Պարույլ, իր երկաթեայ ձողովը, կը փորձէր վանդափեղկերէ մին բանալ՝ անոր ներքին երկաթը տեղէն խլելով։

Բայց չէր յաջողեր։

—Աւելի ամուր բան մը պէտք է, ըսաւ մեղմաձայն։ Ատով չպիտի յաջողիմ և ժամանակ պիտի կորսնցունենք։

—Ես բան մը չունիմ, ըսաւ Բրիքէ։

—Կեցի՛ր, միտքս բան մը ինկաւ։

Պատին երկայնութեամբը կօշիկ մաքրելու երկաթ մը կար, քարին մէջ մխուած, որ սակայն կերերար և զոր Պարույլ մէկ ցնցումով բրցուց հանեց։

Եւ կը խոթէ զայն վանդափեղկերուն միջեւ, և ուժգնակի այլ խոհեմութեամբ կը հրէ։

Փեղկերը կը հռնչեն. կը կենայ, ականջ կը դնէ։

Աղմուկը չէ լսուած։

Թեւը ներս կը խոթէ, վանդակափեղկին ակիշը կը քաշէ, որ անմիջապէս կը բացուի՝ երեւան հանելով պատուհանը։

Պարույլ կը կոտրէ ապակին—վասնզի իր չարաչո՛ք այցելութեան պէտք եղած բոլոր գործիները ձեռք անցուցած է—և պատուհանը կը բացուի։

(Շարունակելի)

քատ ըլլալով՝ դուրսէն օգնութեան պէտքն անհրաժեշտ է։ Յուսալի է որ Նորընտիր միւթէսարրըֆը, Շաքիր պէյ, իւր նախորդին մարդասիրական ձեռնարկն յառաջ վարելով՝ մխիթարութեան պատճառ կը դառնայ դժբաղդ Հրկիզելոց տառապանացն։

Մխիթարական էր տեսնել թէ նախորդ Հրդեհին զոհ գացող Հայոց դըպրոցն ու եկեղեցին և մզկիթն կը վերականգնէին. այս վերջինն համակ կոփածոյ քարէ և փառաւոր, և աւարտումին հեռի չէ։ Հայոց առաջնորդարանն եւս նախորդ Հրդեհին ճարակ եղած ըլլալով՝ պատրիարքական փոխանորդ Գեր. Տ. Խորէն Ծ. Վ. Նիւրոյեան առժամապէս կը հիւրընկալուի տեղւոյն հայոց երեւելիներէն Թոգամճեան Գէորգ էֆէնտիի տունն։ Հայոց Մայր վարժարանը ի շինութեան գոլով՝ երկսեռ մանկունք կը յաճախեն կիսովին՝ Կեսարացի Շաւարշ էֆէնտիի նոր բացած մասնաւոր վարժարանն, ուր ձեռագործ է իւր Տիկինն, և կիսովին Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ Նախակրթարանն։ Շապին Գարահիսար շատ ետ մնացած է կրթութեան տեսակէտով. Դժբաղդաբար բազում տարիներէ ի վեր հոն գացող Առաջնորդներն քաղաքացւոց մէկ մասին հետ անհամաձայնութեան պատճառաւ անհանգիստ, ժամանակ եւ սիրտ չեն ունեցած կրթական գործին մտիկ տալու։ Արդէն պատրիարքական փոխանորդն ալ որ ուսեալ, հայ, տաճիկ, ֆրանսերէն և անգլիերէն լեզուաց տեղեակ եկեղեցական մ'է, մինչ նոյն դժբաղդութեան մէջ կը գտնուի, առաջնորդական իրաւանց կիրառութեան վերաբերեալ թիւրիմացութեան մը պատճառաւ։ Յորդոր կը կարդանք մեր ազնիւ հայրենակցաց այդ թիւրիմացութիւնն մէկ կողմ թողուլ. սիրաշահիլ պատրիարքական փոխանորդն և օգտիլ այդպիսի հովուի մը ներկայութենէն։

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր կողմէն յանձնարարական գիր ունենալով առ Առաջնորդ Հայրն, երկար տեսակցութիւններ ունեցայ իրեն հետ, որ այժմ կը գտնուի ի վանս Ս. Նշանու մերձ յԱզպատեր գիւղս, վերի եւ վարի, վանքին երեսի վրայ մնացած հաշիւներն ու գործերը կարգադրելով կամ հոն դպրոց մը բանալու և կամ վերի Ազպատերի անյարմար դպրոցին տեղ նորը շինել տալու զբաղմամբ։

Քաղաքէն 4 ժամ հեռի է Աշխարօվա կոչուած մեծաւ մասամբ ջրարբի և բաւական բարեբեր դաշտն, արեւելքէն յարեւմուտս երկնցած, 8 ժամ երկայնութեամբ, եւ մէկ ժամ լայնութեամբ, վարէն եւ մէջ տեղէն իջնող երեք ջրոյ ընթացքներով ոռոգեալ։ Այս դաշտին գլխաւոր գիւղերն են կարեւորութեան կարգաւ, Անդրէաս կամ Սու-չեհրի, գայմագամանիստ գիւղաքաղաք, դաշտին արեւմտեան ծայրը. ունի 450 տուն, տաճկախառն, և բազար ունի ուրբաթ օր, Վերի Ազպատեր, ուր միւտիր կը նստի և բազար ունի շաբաթ օրն, 300 տուն, 50 տնով տաճկախառն, Բուրք՝ 200 տուն միայն հայ, Վարի Ազպատեր 150 տուն, 30 տնով տաճկախառն, Ակռաւիս՝ 120 տուն, միայն հայ. Ազուանիս նոյնչափ, տաճկախառն եւ դաշտին վերի ծայրը. վիճակագրի պաշտօն չունենալով զանց կընենք միւս գիւղերն։

Վերի Ազպատերի մէջ՝ այցելեցի յիշեալ կարեւոր գիւղերէն մէկ քանին ինչպէս նաեւ Ս. Նշան վանքն, որոց մէջ թէեւ դպրոցի անունով խեղճ շէնքեր կը գտնուին, բայց ուսուցիչ ոչ ուրեք կայ։ Գրել կարդալ հազիւ քահանայք գիտեն, աշխարհականաց մէջէն այդպիսը մէկը գտնել հազուագիւտ բան է թէ՛ Հայոց և թէ Տաճկաց մէջ։ Այս թեմն ունի երեք վանքեր. մին ի Թամզառա Ս. Գէորգ անուն. երկրորդը վարի Ազպատերի վերեւը, Ս. Նշան անուն, և երրորդն՝ Երկոտասան Առաքելոց վանք, ի Սեւ անուն գիւղ, Անդրէաս գիւղաքաղաքէն 1 ժամ՝ վեր։ Այս վերջին երկուքն ունին բաւական ընդարձակ հողեր, բայց լուսամիտ վարչութիւն չլինելուն համար մեծ արդիւնք մը չեն բերեր, մինչդեռ եթէ լաւ շահագործուէին, կրթութեան վառարաններ կրնային դառնալ դաշտին մէջ գտնուած գիւղերու մանկանց։ (Մնացեալը վաղը.)

Ի ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Պերլինի բարձրագոյն շրջանակաց մէջ կ'ըսուի թէ Վիլհէլմ Կայսեր հրամանաւ, իւր եղբայր Բրուսիոյ Հայնրիխ իշխանը վերջնականապէս պիտի հաստատուի ի Պերլին և պիտի օգնէ Կայսեր՝ նորա գործոց մէջ։ Վիլհէլմ Բ. իւր բազմաթիւ զբաղմունքներէ յոգնած լինելով և մտաւորական չափազանց աշխատութեան հետեւանքներուն առաջն առնելու համար, իւր գործերուն մի մասն ազատելու պէտքը կը զգայ եղեր։ Հայնրիխ իշխան, որ վարչութեան զանազան ճիւղերն ուսումնասիրեց այս վերջին ժամանակներ, իւր նոր պաշտօնը պիտի սկսի ի 1 յունուար 1892։

⁂

ԵՒՐՈՊԵԱՆ ԽԱՂԱՂՈՒԹԻՒՆ

Դիւանագիտական ակմբոց մէջ կ'ըսուի թէ Լորտ Սալզպըրի ընդունեցեր է եւրոպական մայրաքաղաքներէ, մանաւանդ Փարիզէ, Պերլինէ և Կ. Պոլսէ որոշ ապահովութիւններ խաղաղութեան պահպանութեան նկատմամբ։ Լորտ Սալզպըրի յայտարարեր է թէ հաճութեամբ կը մասնակցի կառավարութեանց ջանքերուն զոր կ'ընեն պատերազմի աղէտներն Եւրոպիոյ խնայելու համար։

⁂

ՍԵՐՊԻԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Ի Պելկրատ յանձնաժողով մը կազմուած է Պոսնայէ և Հէրսէքէ եկող բազմաթիւ գաղթականներու նպաստներ տալու համար։ Յանձնաժողովը միտադիր է եղեր այս նկատմամբ շըրջաբերական մ'ուղղել եւրոպեան կառավարութեանց։

⁂

Պ. ԿԻՐՍԻ ՅԱՋՈՐԴԸ

Ռուս թերթ մը որ Արքունեաց բերան կը համարուի, Կրաժտանին, կը յայտարարէ որ եթէ վատառողջութեան պատճառաւ Պ. Կիրս հարկադրի հրաժարիլ, ինչպէս կը զրուցուի, իւր յաջորդին ընտրութիւնը կարեւորութիւն պիտի չունենայ, զի այժմ Ռուսիոյ արտաքին աշխարհավարութիւնն ուղղապէս Ցարին ձեռաց մէջ կը գտնուի որ անձնապէս կը վարէ զայն, և արտաքին գործոց նախարարն որ երբեմն մեծ հեղինակութիւն ունէր, հիմակ ուրիշ գործ չունի ընելու բայց եթէ կայսեր կամքը գործադրել մէն մի խնդրոյ մէջ։

⁂

ԻՏԱԼԻԱ

Ազնուական մը կը գրէ Հռոմայ պապական թերթի մը թէ Սան-Լոռենցոյի եկեղեցւոյն մէջ Պիոս Թ. Պապին գերեզմանին մօտ գրուած ներկայութեան տումարին մէջ ցաւօք տեսած է այս արձանագրութիւն. «Կեցցէ՛ Վիքթոր Էմմանուէլ»։ Արդ, եթէ իտալացի հայրենասէրք կը զայրանան որ Վիքթոր Էմմանուէլի գերեզմանին քով «Կեցցէ՛ Պապ-Թագաւորն» արձանագրուած լինի, Պապի մը քով եղած այս անպատեհ արձանագրութենէն կաթոլիկներն իրաւունք չունի՞ն նեղանալու։

—Պերնի լրագիր մը կը պատմէ թէ երկու Զուիցերիացիներ, Պ. Բոմանք, դասախօս, և Պ. Ժիրառ, իւր կնոջ հետ, այս օրերս Իտալիայէն անցած ժամանակ, Ֆրանսացի ուխտաւոր կարծուելով, նախատուեցան ամբոխին կողմէ թէ՛ ի Հռոմ և թէ ի Փիզա, ուր մինչեւ իսկ իրենց եղած պանդոկին շուրջ ամբոխն համախմբուեցաւ, ևլն։

⁂

ՓԱՌՆԷԼ

Փառնէլ, կաթոլիկ ժողովրդի մը «Թագ չկապած Թագաւորն» (ինչպէս սովորաբար կը կոչուէր), բողոքական էր։ Իւր ընտանիք սաստիկ ընդդիմացաւ զինք կաթոլիկ գերեզմանի մէջ թաղելու առաջարկութեան։ Բայց տիկին Փառնէլ, նմանապէս բողոքական, ի վերջոյ հաւանեցաւ, գոհացում տալու համար իռլանտացի ազգին բաղձանքին, որ բացառապէս որոշեց կաթոլիկ գերեզմանատան մէջ ամփոփել ազգային այս մեծ գործիչի մարմինը։

Հակափառնէլեան վարիչք ներկայ պիտի գտնուէին Փառնէլի թաղման, բայց վերջին պահուն ստիպուեցան այս փափաքէն հրաժարիլ, զի վախցան թշնամական ցոյցերէ։

⁂

ԳԱՂԹԱՅԻՆ ՋՈՒԱՐՃԱԼԻՔ

Լեմպերկէ (Կալիցիա) կը հեռագրուի հոկտ. 9ին. «Գաղթային բազմաթիւ գործակալք զրոյց կը տարածեն Կալիցիոյ մէջ թէ Ռուտոլֆ գահաժառանգ արքիդուքսն ինքզինք չէ սպաննած, այլ կը պարապի նոր Պետութիւն մը հիմնել Ամերիկայի մէջ։ Այս զրոյցներու հետեւանօք, գաղթային շարժումը կը մեծնայ կ'ընդարձակուի այս նահանգին մէջ։»

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կրօնական Ժողովն երէկ ի նիստ գումարեցաւ ի Պատրիարքարան ընդ նախագահութեամբ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր և ատենապետութեամբ Գեր. Գրիգորիս արքեպիսկոպոս Յովհաննէսեանի։ Ժողովը նախ վաւերացուց իւր նախորդ երկու նիստերու ատենագրութիւններն, և անհատական ու ամուսնական խնդիրներով զբաղելէ յետոյ՝ հետեւեալ որոշումներն եւս տուաւ.

Տրապիզոնի կրօնական ժողովը տեղեկագրած էր թէ տեղւոյն քահանայներէն Տ. Մեսրոպ Շահլամեան երկու մերձաւոր ազգականաց միջեւ ամուսնութիւն կատարած է, ծածկելով անոնց մերձաւոր ազգականութիւնը։ Ժողովն որոշեց տասն և հինգ օրուան փիլոնազրկութեան դատապարտել վերոյիշեալ Տ. Մեսրոպ քահանան։

Արժ. Յովհաննէս Ծ. վարդապետ Արշարունի՝ Եէնիգաբուի եկեղեցւոյն քարոզչութենէն հրաժարած ըլլալով, Կէտիկ Փաշայի եկեղեցւոյն քարոզիչ կարգուեցաւ։

Գեր. Օրմանեան Սրբազան տեղեկագրած էր թէ, ըստ որոշման կրօնական ժողովոյ, սեպտեմբեր 22 ին Զալկարա գիւղին համար քահանայ ձեռնադրած է նոյն գիւղացի երկու ընծայացուներ, որոց առաջինը Մհ. Յակոբ Պարոնեան՝ Տ. Անդրէաս կոչուած է և երկրորդը՝ Մհ. Մելքոն Սիմոնեան՝ Տ. Պետրոս։ Ն. Գերապատուութիւն այս առթիւ առաջարկած էր որ այդ կողմի գիւղերու համար քահանայ ձեռնադրուելիք ընծայացուք նախ եւ առաջ Արմաշու վանքը ղրկուին, ուր պատրաստուին իրենց կոչման եւ կրօնական Ժողովն այս մասին բանակցի Արմաշու Դպրեվանուց Խնամակալութեան հետ։ Ժողովն ընդունեց Գեր. Օրմանեան Սրբազանի այս առաջարկութիւնը։

Կեսարիոյ Ս. Դանիէլի վանքէն Ներսէս աբեղայ մայրաքաղաքս եկած էր Երուսաղէմ երթալու համար։ Ժողովն ընթերցաւ այդ աբեղային նկատմամբ Կեսարիայէն եկած գրերն և որոշեց վերադարձնել վերոյիշեալ աբեղան ի վանս Ս. Դանիէլի, ուր մնայ ընդ հսկողութեամբ վանահայր Գեր. Ստեփան եպիսկոպոսի։

Ռումանիոյ Բըլթէշթ քաղաքէն քահանայ մը խնդրուած ըլլալով, Ժողովն որոշեց յանձնարարել Պատրիարքական Գեր. Փոխանորդ Հօր՝ առ այդ հարկ եղածն ի գործ դնել։

Սեբաստիոյ Պինկեօլ գիւղի ազգայինք խնդրած էին իրենց գիւղին համար քահանայ ձեռնադրել Պոլիս գըտնուող Վարդան Տ. Մարտիրոսեան անուն անձը։ Ժողովն որոշեց որ այդ ընծայացուն Սեբաստիա ղրկուի և տեղւոյն Գեր. Առաջնորդն եթէ արժանի դատէ քահանայ ձեռնադրէ զնա։

Ս. Պատրիարք Հայրը նկատողութեան առնելով թէ կաթողիկոսական ընտրութեան ժամանակը կը մօտենայ և թէ Ռուսահայք արդէն ձեռնարկած են կաթող. ընտրութեան նախնական պատրաստութեանց, ի պաշտօնէ գրեց առ կաթողիկոսական Տեղապահն եւ առ Սինոդն որ փութացնեն Տաճկահայոց խրկուելիք հրաւիրագրերն, որպէս զի անոնք ալ ժամ առաջ ընտրական աշխատութեանց ձեռնարկեն։

(Հայրենիք)

Արաբկիրի Նորընտիր պատրիարքական փոխանորդ Արժ. Մովսէս Ծ. վարդապետ Կեօմիւշեանի պաշտօնը վաւերացնող կառավարական հրամանագիրը տրուած ըլլալով, Ն. Արժանապատուութիւն ի մօտոյ իւր պաշտօնատեղին պիտի ուղեւորի։

Մայրաքաղաքիս ռուսահպատակ հայոց երեւելիներէն Պ. Ատէմար Սաւալան Խան, որոյ մահը կը ծանուցանենք ի ըստորեւ, երէկ զոհ գնաց ցաւալի արկածի մը որ սապէս կը պատմուի. Պ. Սաւալան՝ Սան Սթէֆանոյի կողմն իւր ունեցած ագարակը գացած էր քանի մը գործոց կարգադրութեան համար, երբ ագարակի պահապանին հետ խօսակցած պահուն այս վերջնոյն մէջքը գտնուած հրացաններէն մին դիպուածաւ պայթելով, գնտակը կը մխի Պ. Սաւալանի կողը և մահացու հարուած մը կուտայ։ Պ. Սաւալան կիսամեռ գետին կը փռուի և հակառակ ամեն խնամոց, մի քանի ժամ վերջը կ'աւանդէ իր հոգին։

Հանգուցեալ Սաւալան, որ դժբաղդ արկածի մը զոհ կերթայ այսպէս յեղակարծ, ընկերական ամեն յատկութիւններով օժտեալ, համակրելի և ազնիւ անձ մ'էր։ Եւրոպական վարժարանաց մէջ իր նախնական ուսմունքն ստանալէ յետոյ, Հայտէլպէրկի (Գերմանիա) համալսարանին մէջ իրաւաբանական ուսմանց հետեւած էր։ Պ. Սաւալան փայլուն անուն մը ունէր ոչ միայն ի մեզ, այլ և մայրաքաղաքիս եւրոպական գաղթականութեանց բարձր դասուն մէջ։ Կը թողու տարաբաղդ այրի մը որ անձնական տկարութիւնը դարմանելու համար ժամանակ մը Եւրոպա մնալէ յետոյ, ճամբայ ելած է մայրաքաղաքս դառնալու համար։ Դիւրին է երեւակայել հէգ տիկնոջ անհուն վիշտն՝ երբ այսօր վաղն հասնելով ի Կ. Պոլիս, իր սիրեցեալ ամուսնոյն դագաղին առջեւ գտնուի։

Հանգուցեալ Սաւալան փեսայն էր Տատեան Առաքել պէյի որ մէկ տարուան մէջ այսպէս անակնկալ կերպով մահուան գիրկը նետուած տեսնելով իր երկու փեսայներն՝ Վահան էֆէնտին ու Սաւալան Խանը, ոչ նուազ դառն սգոյ մատնուած է։

Այրի տիկին Ատէմար տը Սաւալան, և Սաւալան, Անանօֆ, Տատեան գերդաստաններն ու իրենց ազգականք և պարագայք ցաւ ի սիրտ կը ծանուցանեն զդառնաղէտ մահ

Պ. ԱՏԷՄԱՐ ՏԸ ՍԱՎԱԼԱՆ ԽԱՆԻ

իրենց ամուսնոյն, եղբօր և փեսային, որ իւր մահկանացուն կնքեց երէկ ի Սան-Սթէֆանօ ի հասակի երեսուն և ութ ամաց, և կը խնդրեն իրենց բարեկամներէն ու ծանօթներէն՝ ներկայ գտնուիլ յուղարկաւորութեան տխուր հանդէսին որ տեղի պիտի ունենայ վաղը, հինգշաբթի, 3/15 հոկտեմբեր, ի Սան-Ստէֆանօ, առաւօտեան ժամ 11½ին (Ը. Ե.) Յուղարկաւորք պիտի համախմբուին գիւղին Հայոց եկեղեցին։

Սան-Սթէֆանօ, 2|14 հոկտ. 1891

Մասնաւոր հրաւիրագիր ուղղուած չէ։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆ

Ազգային Պատրիարքարանէ

Ազգային Պատրիարքարանի տպագրական գործերն այս անգամ եւս ըստ օրինի նուազուրդի դնել որոշուած լինելով, կը հրաւիրուին ազգային Տպարանապետք յառաջիկայ շաբաթ օր, 5 հոկտեմբեր 1891, ժամ ճիշդ 7 ին ներկայ գտնուիլ ի Պատրիարքարան և մասնակցիլ սոյն նուազուրդին։ 1—3

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱՅԱՅՏՈՒԹԻՒՆՔ

Բեդերսպուրկի օսմանեան հիւպատոս անուանեցաւ Րիֆաթ պէյ, օսմանեան հիւպատոս Նովօրոսքիի։

Նովօրոսքիի օսմանեանեան հիւպատոս անուանեցաւ Նէժիբ էֆէնտի, օսմանեան հիւպատոս Բեդերսպուրկի։

Ի ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏ

Բարձր. Մեծ-Եպարքոսն երէկ առաւօտ կայս. պալատ գնաց և ստացաւ Վեհ. Սուլթանի հրամանները։

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ

Աւստրիական ու պարսկական դեսպանք և իտալական դեսպանատան, Գարատաղի ու Պուլկարիոյ գործակատարք՝ երէկ Բ. Դուռը գնացին և յաջորդաբար տեսակցեցան Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին ու Արտաքին գործոց Վսեմ. նախարարին հետ։

ԴԱՏԱԿԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Դատական նախարարութիւնը շըրջաբերական մը ղրկելով գաւառաց վերաքննիչ ատեաններու ընդհանուր դատախազներուն, հաղորդած է կայս. այն Իրատէն որ հրամայուած էր ըստ օրինի կատարել և մանրակրկիտ քննութիւն չկատարած ո և է պատճառաւ ազատ չարձակել, աւազակութեան համար ձերբակալեալ վաղեմի չարագործները։ Կայս. Իրատէն հրամայած է միանգամայն խստիւ պատասխանատու ճանչնալ այդ առթիւ իրենց պաշտօնին մէջ թերացող դատական պաշտօնեաները։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆԱՏՈՒՆ

Ռուսական դեսպանուհի տիկին Նէլիտոֆ նախընթաց օր Օտեսայէն մայրաքաղաքս ժամանեց ռուսական [illegible] շոգենաւով, որ խարիսխ նետեց Բաւաքի առջեւ։ Ռուսական դեսպան Պ. Նէլիտոֆ՝ ընկերակցութեամբ դեսպանատան մէկ քանի պաշտօնէից՝ շոգեմակոյկով ընդ առաջ գնաց և ընդունեց դեսպանուհին և նորա քոյրն Հիլքով իշխանուհին։ Արտաքին գործոց նախարարութեան թարգման Միքայէլ էֆէնտի Կիւլլապեան Պէօյիւքտէրէի դեսպանատունն երթալով, յանուն Վսեմ. Սայիտ փաշայի բարի գալուստ մաղթեց առ տիկին Նէլիտոֆ։

ԱՐԳԻԼԵԱԼ ԼՐԱԳԻՐՔ

Ըստ տեղեկութեանց Թուրքէի, ի Փրակա հրատարակեալ Բօհէմ լրագրոյն ի Թուրքիա մուտքն արգիլուած ըլլալով, Արտաքին գործոց Նախարարութիւնն առ այդ պէտք եղած հրահանգը տուած է առ որ անկ է։

ԵՄԷՆ

Սապահի մէջ կը կարդանք թէ Հիճազի զօրաբաժնին նախորդ հրամանատար Ֆէրիգ Ահմէտ Ֆէյզի փաշա, որ Է. զօրաբանակին (Եմէնի) հրամանատար կարգուած էր, Սանաա ժամներ է։

—Մախսուսէի Սապահ շոգենաւն, յորում կը գտնուէին հազար երկու հարիւրէ աւելի զինուորներ, Հոտէյտա ժամներ է։

—Մախսուսէի Թիւրք շոգենաւը վաղն իրիկուն Պոլսոյ նաւահանգիստէն ճամբայ պիտի ելնէ Հոտէյտա երթալու համար։

ԱՅՏԸՆԻ ՆՈՐ ԿՈՒՍԱԿԱԼԸ

Այտընի նոր կուսակալ Բարձր. Ապտիւրրահման փաշա իւր նոր պաշտօնատեղին երթալու համար երէկ ճամբայ ելեր է Գասթամունիէն։

ԱՆԱՍՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Զեռնհաս իշխանութիւնն որոշած է Փարիզէն երեք ուսուցիչներ բերել անասնաբուժական վարժարանին համար։ Այս ուսուցիչք, որոց իւրաքանչիւրը հազարական ֆրանք ամսաթոշակ պիտի ստանայ, պիտի աւանդեն անասնոց ներքին ու արտաքին հիւանդութեանց ախտաճանաչութիւնը, անոնց վրայ կատարելի բժշկական գործողութեանց եղանակն և այլն։

ԻՐԱՒԱԳԻՏԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Կայս. Իրատէ մը հրամայած էր գործադրել Իրաւագիտական վարժարանին ուսմանց բարեփոխեալ ծրագիրը։ Աւասիկ այդ բարեփոխեալ ծրագիրն, որ հրատարակուած է այսաւուր Թագվիմի Վէգայի մէջ.

Մէճէլլէ, Պատժական Օրէնք, Ներածութիւն Իրաւագիտութեան, Իմաստասիրութիւն Իրաւագիտութեան, Պատժական Դատավարութիւն, Միջազգային Օրէնք, Քաղաքային Վարչութեան Իրաւագիտութիւն, Ցամաքային Առեւտրական կանոնագիր, Ժառանգութիւն և կտակ, Եվգաֆի Օրէնք, Հուգուգի Դատավարութիւն, Օտարահպատակաց վերաբերեալ օրէնք և դաշնագրութիւնք, Հողային Օրէնք (Արազի Գանուննամէսի), Թափուի Օրէնք, Իսլամական կրօնային իրաւագիտութիւն, Ծովային Առեւտրական կանոնագիր և եղանակ պատրաստութեան Հուգուգի ու Պատժական դատերու վերաբերեալ վճռագրոց։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Առողջապահական վարչութիւնը հետեւեալ երկու շրջաբերականներն ուղղած է քարանթինայի կայարանաց.

Առողջապահական Խորհրդոյ որոշմամբ, Արաբիոյ ծովեզրքէն, Եամպուէն մինչեւ Քունֆուտա, եկող նաւերուն վրայ դրուած տասնօրեայ քարանթինան պիտի գործադրուի դէպի հիւսիս մինչեւ Օժեյիչ և դէպի հարաւ մինչեւ Պապ-էլ-Մանտէպի նեղուցը, հոկտեմբեր 9էն (Ն.Տ.) սկսեալ։

⁂

Առողջապահական Խորհրդոյ որոշմամբ, Բարամանի և Սուրիոյ ծովեզրքին վրայ, Մերսինէ (առանց Մէրսինը մէջն ըլլալու) մինչեւ Տրիպոլիս դըրուած տասնօրեայ քարանթինան հոկտեմբեր 11էն սկսեալ պիտի գործադրուի նաեւ դէպ ի հարաւ մինչեւ Եաֆա (առանց այս վերջին նաւահանգիստը մէջն ըլլալու)։ Ընդհ. Տնօր.

ՏՈՔԹ. ՔՈԶՈՆԻ

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ

Երէնքէօյի, Գարթալի և մայրաքաղաքիս շրջակայից այգեգործք Երկրագործական դրամատունէն փոխառութիւն կ'ընեն իրենց այգիներն ի գրաւ դնելով։ Պանքան այս գործողութիւնը կը կատարէ իւրաքանչիւր այգիին արժէքին մէկ երրորդին հաւասար դրամ փոխ տալով։ Փոխատուութեան այս դրութիւնը ապա կրնայ վնասաբեր լինել Պանքային համար, այնու որ եթէ ի գրաւ դրուած այգի մը փճանայ որեւիցէ պատճառաւ, կը մնայ միայն լոկ գետնին գինը որ դոյզն գումար մը կը կազմէ, որով Պանքան կը վնասուի, ըստ որում նոյն գետնինը վաճառելով՝ փոխ տըրուած դրամին մէկ փոքր մասը միայն կարող է ստանալ,

Մայրաքաղաքիս և շրջակայից երկրագործական քննիչ Երուանդ էֆէնտի Աղաթօն՝ Հանրօգուտ շինութեանց Վսեմ. Նախարարին տեղեկագիր մը մատուցած է յորում վերոյիշեալ խորհրդածութիւնները պարզելէ յետոյ կ'առաջարկէ որ այսուհետեւ Երկրագործական դրամատունն այգեգործներու ըրած փոխատուութիւնը կատարէ ոչ թէ այգիներու՝ այլ գետնին արժէքին վրայ։

Սոյն առաջարկն ի նկատի առնելով՝ յիշեալ Նախարարութեան խորհրդոյ քննութեան յանձնուած է։

⁂

Երկրագործական Պանքայի ժողովը հոկտեմբերի նիստը կը կատարէ այսօր Հանրօգուտ շինութեանց պաշտօնատան մէջ ընդ նախագահութեամբ Վսեմ. Նուրեան էֆէնտիի։

ՀԵՌԱԳԻՏԱԿԱՆ ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒԹԻՒՆՔ

Սպարապետ Դուռը բերել տուած է հեռագիտական հաղորդակցութեանց յատուկ կատարեալ գործիներ, որք Ֆրանսական զօրաբանակաց մէջ կը գործածուին։ Այդ գործիներ օսմանեան զօրաբանակաց հեռագրական գումարտակներուն պիտի յատկանան և այժմ փորձեր կը կատարուին։

ՆՈՐ ԹՆԴԱՆՕԹԱԿԻՐՆԵՐ

Ծովային նախարարութեան որոշմամբ արքունի նաւարանին մէջ տասներկու թնդանօթակիրներ պիտի շինուին, որոց յատակագծերը պատրաստուելու վրայ են։ Այս թնդանօթակիրներ Կարմիր ծովուն մէջ պահակի պաշտօն եւս պիտի կատարեն։ Թնդանօթակիրներու իւրաքանչիւրը պիտի ունենայ 140 ոտքի երկայնութիւն և 20 ոտք լայնութիւն, 900 ձիու ոյժ ունեցող մեքենայ մը և ժամը 15 մղոն արագութիւն։ Իւրաքանչիւր թնդանօթակիր պիտի ունենայ վեց թնդանօթ՝ 10 հարիւրամեթր տրամագծով, վեց հատ արագահարուած թնդանօթներ եւ Թօրփիլօի երկու խողովակներ։ Թնդանօթակիրները պողպատով պիտի զրահաւորուին, խելաց կողմէն մինչեւ գլուխը, տասն և ինը առանձին մասերէ պիտի բաղկանան և եթէ մէկ քանի տեղեր ծակուին իսկ՝ պիտի կրնան իրենց երթեւեկութիւնը շարունակել։

ԼՈՒՑԿԻԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

Կը յիշուի թէ կայս. կառավարութիւնը Պ. Ասանիի արտօնութիւն շնորհած էր լուցկիի գործարան մը հաստատել ի Կ. Պոլիս։ Սոյն մենաշնորհի վերաբերեալ պայմանագիրը քանի մը օր առաջ ստորագրուեցաւ և փոխանակուեցաւ Հանրօգուտ շինութեանց Նախարարութեան և Պ. Ասանիի միջեւ։

ԺԱՄԱՆՈՒՄՆՔ ԵՒ ՄԵԿՆՈՒՄՆՔ

Հանգուցեալ Տոքթ. Քեաթիպեանի կրտսեր եղբայրն, շրջանաւարտ Բարիզու երկրագործական վարժարանին, որ Պրուսայի շերամաբուծական վարժարանին տնօրէնի օգնական անուանուած է, երէկ առաւօտ մայրաքաղաքս հասաւ Ադր. Պոլսէն։

—Ադրիանուպոլսոյ փաստաբաններէն Կարապետ էֆէնտի Բանթիկ, որ մի քանի օր առաջ մայրաքաղաքս եկած էր, այսօր Ռոտոսթօ կ'ուղեւորի, ուր մի քանի օր մընալէ յետոյ Ադրիանուպոլիս պիտի դառնայ։

—Հանգուցեալ Տոքթ. Քեաթիպեանի եղբօրորդի Սմբատ էֆ. Քեաթիպեան, որ Բարիզու իրաւագիտական համալսարանի շրջանն աւարտելով՝ այս տարի իրաւաբանութեան տօքթոռի վկայական ստացած էր, երկուշաբթի իրիկուան կառախումբով մեկնեցաւ մայրաքաղաքէս յԱդրիանուպոլիս։

ՈՃԻՐՔ ԱՐԿԱԾՔ ԵՒ ԱՅԼՆ

Նախընթաց օր ոճիր մը գործուեցաւ ի Սկիւտար, Սելամսըզ թաղը, գինետան մը մէջ։ Կարապետ անուն հայ մը, որ սեղանի մը առջեւ նստած օղի կը խմէր, հրաւիրեց Տիգրան անուն ուրիշ հայ մը որ մասնակցի իրեն։ Այս վերջինն արհամարհանօք մերժեց և Կարապետը վատ անուանելէ ետք, գաւաթ մը նետեց անոր գլխուն ու խոյս տուաւ։ Կարապետ, ծանրապէս վիրաւորուած, իր տունը փոխադրուեցաւ, որ քանի մը վայրկենէն հոգին աւանդեց։ Մարդասպանը տակաւին գտնուած չէ։

—Նախընթաց օր ծանուցինք թէ ի Բերչեմպէ-Բազար Նիքոլա անուն կաչէի յոյն վաճառական մը անձնասպան եղեր էր։ Արդ, անձնասպանին գրպանէն նամակ մը գտնուեր է որուն մէջ կ'ըսէ թէ իր անձնասպանութեան պատճառն է 300 ոսկւոյ կորուստ մը Ղալաթիոյ սակարանին մէջ։

—Երկուշաբթի գիշեր, ի Եէնի-Շէհր, գինետան մը մէջ արբեցող երկու հայեր կռուի բռնուելով՝ անոնցմէ մին երկար դանակ մը քաշեց և իր ընկերը զարնելով խոյս տուաւ։ Վիրաւորեալն հիւանդանոց փոխադրուեցաւ։

—Նախընթաց օր Թարապիոյ մէջ, Եէնի Մահալլէ թաղը, Արիսթիտի անուն յոյն կօշկակարի մը տասնվեցամեայ Հելէն անուն աղջիկն հորէն ջուր քաշելու պահուն հաւասարակշռութիւնը կորսնցնելով՝ մէջն ինկաւ։ Թէեւ հորէն հանեցին, բայց մեռած էր։

—Անցեալ ուրբաթ օր Ադրիանուպոլսէն մեկնող երկաթուղւոյ կառախումբն Եէնի-Մահալլէի կայարանը ժամանելուն երկաթուղւոյ պաշտօնեայներէն մին վայրաշարժին ներքեւ մնացեր և երկու սրունքները ճմլուելով անմիջապէս մեռեր է։

—Երէկ առաւօտ Ունգաբանի կողմը հրեայ գործաւոր մը շէնքի մը տանիքին վրայ թիթեղեայ խողովակները նորոգած պահուն տանիքին եզերքը փլչելով հրեայն քսան կանգուն բարձրութենէն վար ինկաւ և ծանրապէս վիրաւորուեցաւ։ Ոստիկանութեան պաշտօնեայք հասնելով հարկ եղած նախնական դարմաններն ընել տուին։

—Առջի գիշերը Պոլսոյ կողմը տասն եօթը տարեկան Իսմայիլ անուն երիտասարդ մը ատրճանակ մը լարած պահուն, հրացանը կրակ առաւ և Իսմայիլ վիրաւորուեցաւ։ Վիրաւորեալը Ոստիկանութեան հիւանդանոցը ղրկուեցաւ։

—Երէկ Սիրքէճիի ծովեզրէն մարդու դիակ մը գտնուեցաւ, սակայն կարելի չեղաւ հաստատել թէ ո՛վ է, ո՛ր ազգութեան կը պատկանի և ի՛նչ պատճառաւ խղդուած է։ Ոստիկանութիւնը քննութեանց ձեռնարկած է։

ԽՈՇՈՐ ՁՈՒԿ ՄԸ

Ափրիկեան Տրիպոլսէն Թուրքէ գրուած նամակ մը, որուն համար նոյն թերթը կ'ըսէ թէ արժանահաւատ անձէ մը ստացած է, կը հաղորդէ թէ երկու իտալացիք ծովեզրին մօտ խոշոր ձուկ մը նշմարելով, ուրիշ մէկ քանի մարդոց օգնութեամբ հազիւ կրցեր են այդ ձուկը ցամաք հանել։ Իտալացիք իւղը առեր եւ ու ոսկորներն ալ մէկ կողմ դիզեր են։ Այդ ձուկէն 1216 օխա իւղ ելեր է։ Գնողներ ներկայանալով միայն իւղին համար տասը հազար երկու հարիւր քառասուն ղրուշ տալ առաջարկեր են, սակայն ձուկին տէրերն աւելի պահանջեր են, որով իւղը տակաւին աճուրդի դրուած կը մնայ։ Թուրքէի թղթակիցը չէ յիշած ձուկին ինչ ըլլալը, որ կերեւի թէ կէտ ըլլալու է։

ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆ

Վաղը, հինգշաբթի, Բերայի Սէնթ-Անթուան եկեղեցւոյն մէջ պիտի կատարուի արեւել. երկաթուղեաց ընկերութեան ընդհ. տնօրէն Պ. Կրոսհոյցի աղջկան Օր. Բաօլայի ամուսնութիւնն՝ աւստրիական դեսպանատան Թաուրուս պահակ շոգենաւուն բժիշկ Տքթ. Քալիշի հետ։

Երկրագործական մնայուն ցուցահանդէսին համար Շիշլիի մէջ ընդարձակ գետին մը որոշուած է։

—Թաղապետութեան Զ. շրջանակն երկու բժիշկներ յատկացուցած է Ղալաթիոյ մէջ աղքատ հիւանդները դարմանելու համար։

—Կէլիպօլուի այս տարուան խաղողի արտադրութիւնը միջին քանակութիւնն անցած է։ Այս արտադրութիւն անցեալ տարուան քանակութենէն շատ պակաս է, որովհետեւ անձրեւները բաւական վնաս պատճառած են։

—Զեռնհաս իշխանութիւնն որոշած է Գարթալի գաւառակին մէջ բանտ մը կառուցանել։

—Նախընթաց օր Ադրիանուպոլիս ղրկուեցան վեց հարիւր տասը նոր զինուորներ, Բ. զօրաբանակին վաշտերուն համար։

—Իտալական շոգենաւն, որ Կրէտէէն աստ եկած էր նորոգուելու համար, նորոգուած ըլլալով, դարձեալ Կրէտէ գնաց։ Գըլըճ Ալի շոգենաւն, որ առժամաբար Կրէտէ կը գտնուէր, Սէլանիկ պիտի երթայ։ Սէլանիկ գտնուող Մ..... երկրորդ կարգի մարտանաւն՝ ի Հօտէյտա և Պ..... երկրորդ կարգի մարտանաւն, որ այժմ ի Հօտէյտա կը գտնուի, նորոգուելու համար մայրաքաղաքի պիտի գայ։

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

Յառաջիկայ շաբաթ գիշեր, 5 Հոկտեմբեր, թատերական շքեղ ներկայացում մը պիտի տրուի ի ձմեռնային Թատրոն Գատըգիւղի, օսմանեան խումբին կողմէ, առաջնորդութեամբ Պ. Մ. Մնակեանի։ Ներկայացուելիք խաղերն են՝ ԿՆՈՋ ՄԸ ՏԱՍՆԱՄԵԱՅ ԿԵԱՆՔԸ, թատերգութիւն 9 արարուածով, Խօժէն Սքրիպի, և ծիծաղաշարժ զաւեշտ մը։

Սոյն ներկայացում կազմակերպուած ըլլալով ինչպէս ճարտար եւ վաղեմի դերասան Պ. Մ. Սիսակի (որ պիտի կատարէ խաղին գլխաւոր դերը) յուսալի է որ Գատըգիւղի հասարակութիւնը պիտի հաճի քաջալերել օսմանեան խումբն ընդհանրապէս եւ զՊ. Սիսակ մասնաւորապէս։

Երեկոյթին աւելի փայլ մը տալու համար, Պ. Թօնիի առաջնորդութեամբ երաժշտական խումբ մը պիտի նուագէ միջնարարներու միջոցին։

Գները չափաւոր են։ Ներկայացումը պիտի սկսի գիշերուան ժամ 3ին։

ԱՌՏՆԻՆ
ՏՆՏԵՍՈՒԹԻՒՆ
ՑՈՐԻՆՆԵՑ
Մ. ՄԱՄՈՒՐԵԱՆ
(Երես 320, Գին 8 դահեկան)

Բազմարդիւն Հեղինակին գրչէն ելած այս եզական գործ իրաւամբ կը կրէ յինքեան կատարելութեան դրոշմը, այնպէս որ ընդ հուպ Հայ օրիորդք պիտի ունենան ընտիր դաստիարակութեան ուղեցոյց մը, որ պիտի աւանդէ հրապուրիչ ոճով Առտնին Տնտեսութեան կարեւոր դասերն։

Դիմել Կ. Պոլիս Էսկի Զապթիէ փողոց, Պէրպէրեան Տպարան։ 2—3

ՀԵՌԱԳԻՐԱԼՈՒՐՔ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷՆ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՀՌՈՄ, 12 Հոկտ.—Ֆանֆուլլա կ'իմանայ թէ Պ. Կիրս վաղը պիտի այցելէ Թագաւորին և Թագուհւոյն ի Մոնցա, ուր պիտի գտնուի Պ. Ռուտինի։ Լրագիրը կը յաւելու թէ ռուս դեսպան Պ. Վլանկալի, ի Հռոմ խորհրդակցութիւն մը ունենալէ ետք Ռուտինի մարքիզին հետ, Վենետիկ գացած է խորհրդակցելու Պ. Կիրսի հետ՝ երկու նախարարաց միջեւ տեսակցութեան մը մասին, որ վաղը տեղի կունենայ ի Մոնցա։

—Իթալիա լրագիրը կը կարծէ թէ Պ. Ռուտինիի եւ Պ. Կիրսի տեսակցութիւնը տեղի պիտի ունենայ ի Միլան։

—Բէրսէվէրանցա Միլանէ կիմանայ թէ Փարիզի դեսպան զօրավար Մենապրէա հոն հասեր է և թէ Վիեննայի դեսպան կոմս Նիկրա, որ արդէն Պոլոնիա հասած էր, Միլան կը դառնայ։ Լրագիրը կը յաւելու թէ ընդունած հեռագրաց հետեւանօք, Ռուտինի մարքիզը վաղն առաւօտ պիտի երթայ ի Մոնցա Թագաւորին հետ խորհրդակցելու և պիտի ընկերանայ յիշեալ երկու դեսպանաց։

ՎԻԵՆՆԱ, 13.—Քօբէնհակէ կը հեռագրեն թէ արքայական գերդաստանը ընդուներ է Ցարին եւ Ցարուհւոյն՝ իրենց ընկերանալու հրաւէրն ի Խրիմ։ Հաւանաբար Հոկտ. 17ին ծովու ճամբով պիտի մեկնին Քօբէնհակէ։

ՓՈԼԱ, 13.—Քարլ-Էթիէն արհիդուքսի ամուսին Մարի Թերէզ արհիդքսուհին աղջիկ մը ծնաւ։

ԼՈՆՏՈՆ, 13.—Իռլանտացի երեսփոխանաց կողմէ առ ժողովուրդն ուղղեալ յայտարարութիւն մը կ'ըսէ, «կ'ուզենք շարունակել պայքարը մինչեւ որ ինքնօրէնական և խորհրդարանական կուսակցութեան միութիւնը հաստատուի»։ Ձեռնհաս իռլանտացւոց գումարում մը ի Նիստ պիտի հրաւիրուի Փառնէլի հիմնադրին իրականացման միջոցներուն վրայ խորհրդակցելու։

ՄԻԼԱՆ, 13.—Երէկ իրիկուն Փալանցայէն աստ հասան Պ. Կիրս և Վլանկալի և Ռուտինի մարքիզը՝ Հռոմէն։ Պ. Պ. Կիրս, Ռուտինի, յետ խորհրդակցելու, Պ. Վլանկալիի հետ պիտի մեկնին ի Մոնձա ուր թագաւորին կողմէ ճաշի հրաւիրուած են։

ՆԻՒ-ԵՈՐՔ, 12.—Նիւ-Եօրք-Հէրըլտ կիմանայ թէ կառավարութիւնը Գերմանիոյ հետ դաշնագիր մը կնքեր է որով Գերմանիա կը թոյլատրէ ամերիկեան արմտեաց անմաքս ներածումն, պայմանաւ որ Ամերիկա շարունակէ թոյլ տալ գերմանական ճակնդեղի շաքարին անմաքս ներածումն 1892 յունուար 1էն ետքը, երբ Միացեալ Նահանգաց նախագահն արտօնած է Մաք-Քինլիի օրէնքին համեմատ մաքսերու գանձումը։

ՊԷԼԿՐԱՏ, 13.—Աղեքսանդր Թագաւորը, Փրոթիչ խնամակալին հետ և բազմաթիւ հետեւորդօք, Հանչքաի բանակետղըն գնաց ներկայ գտնուելու հոն համախմբեալ Դանուբի թնդանօթաձիգ գընդին ռազմափորձերուն։ Թագաւորն հինգ օր պիտի մնայ բանակետղը։

ՇԹՈՒԹԿԱՐԴ, 13.—Պաշտօնական օրաթերթը կը ծանուցանէ թէ Վիլհէլմ Թագաւորն ընդուներ է կրթական նախարար Պ. Ռիւննէրի ներկայացուցած հրաժարականն և հաստատեր է միւս նախարարները։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա 2 Հոկտեմբեր

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ

Է ամիս Լոնտրայի վրայ	108 7/8
3 » Փարիզի »	23 27 1/2

Օսմանեան Քօնսօլիտէ

Երէկ երեկոյ գոց [Միաց. Սէրի]	19 01
Բերսայի մէջ »	— —
Առաւօտուն բացուելու	19 02
Կէսօրին	19 01
Թահվիլաթը Օսմանիէ երէկ երեկոյ	69 38
» » ժամ 5ին	— —

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԷԹՂԹՈՑ

Փոխառութիւն	Ա. Սէրի	40 1/2
»	Բ. »	20 7/8
»	Գ. »	19 02

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍԻ

Սօսիէթէ Ժէնէրալ	Անգլ. Լր.	4 16
Քրէտի Ժէնէրալ	» »	8
Պանք տը Փօնս	» »	5
Սօս. Շանժ. է վալէօր	» »	4 24
Ռէժի	» »	14 22
Թրամուէյ	» »	582
Բուրվէյի երկաթուղի	Ֆր.	58 7/8
Բաժնեթուղթ Լավիզոնի Գ. Կ.		125

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

Օսմանեան ոսկի	ղրշ.	100
20 ֆրանքնոց	»	87 06
Անգլիական ոսկի	»	110 02
Մարք [Գերմանական ոսկի]	»	107
Իմբէրիալ	»	89 30
Ֆլորին	»	51 15
Բուլղի թղթադրամ	»	8 78
Մէճ. արծաթ [տարբ.]	»	107 16
Հինգնոց	»	101 20
Մէճիտիէ	»	99 10
Թասէֆիյէ	»	20 20
Տոկոս Ղալաթիոյ Սակարանի	»	6

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

ԲԱՐԻԶ, 13 Հոկտ., ժամ 3 վայր. 50 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	95 62
» » 4 1/2 %	105 67
Օսմանեան քօնսօլիտէ Սէրի Դ.	17 50
» երկաթուղի	60 25
» Րէժիի բաժնեթուղթք	336 87
Պանք Օթօման	543 75
Սօսիէթէ Ժէնէրալ	— —
Գրէտի Լիոնէ	800
Իտալական Ռանթ 5 %	90 07
Բրիօրիթէ Թիւրք (1890)	400
Եգիպտական միացեալ	489
Օսմ. մաքս. արժէթուղթ	430
Օսմանիյէ (Օսմանեան քօնսօլիտէ)	326 25
Չէք Լոնտրայի վրայ	25 29 1/2

ԼՈՆՏՈՆ, 13.— ժամ 6 վայր. — երեկոյ

Անգլ. քօնսօլիտէ	94 81
Օսմ. » Սէրի Դ.	17 18
» » » Ա.	40 1/2
» » » Բ.	20 7/8
» Գ.	17 18
Փոխառութիւն 1877	— —
Պանք Օթօման	11 56
Եգիպտական միացեալ (իւնիֆիյէ)	96 3/4
» առանձ. (բրիվիլէժիէ) 1890	90 1/4
Տօմանիալ (փոխառ. Ռոչիլտ)	102 1/2
Ռուսական 1890	95
Ալյէրի երկաթուղի	21
Գառապայի երկաթուղի	16 1/2
Փոխանակութիւն Փարիզի վրայ	25 510

ՎԻԷՆՆԱ, 13.— ժամ — վայր —

Օսմանեան երկաթուղի	30 40
» Րէժիի բաժնեթուղթք	154
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	117 65
» Փարիզի »	46 40

ՊԵՐԼԻՆ, 13.— ժամ — վայր —

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	20 205
» Փարիզի »	80 50
Ռուսլ թղթադրամ	211 25
Օսմանեան երկաթուղի	59 50
Օսմ. քօնսօլիտէ Սէրի Դ.	17 60
Օսմ. Րէժի	166 50

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆ

ՑՈՒՆԱՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ԹՈՇԱԿՔ
Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՑՈՒՆԱՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԻՆ
ԵՒ ՄԵՏՐԱՊՈԼԻՏ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱՑ

ԺԱ.

Պատրիարքն իւր անձնական ծառայութեան յատկացեալ սպասաւորներէն ի զատ՝ պարտի ունենալ Աւագ սարկաւագ մը որ միանգամայն կնքապահի պաշտօնն ունի, և երկրորդական ու երրորդական այլ երկու սարկաւագներ որոց ծախսն ինքը կը հոգայ Պատրիարքարանին առանց ո՛և է ուրիշ ծախուց մասնակցելու։ Պարտի նաեւ՝ որպէս բոլոր մետրապոլիտք, երկու կամ երեք ուսանող պահել իւր ծախսով Հէյպէլի կղզւոյն Աստուածաբանական վարժարանին մէջ։ Այս ծախուց և իւր բարձր դիրքին արժանավայել կենցաղ վարելու համար որոշուած է իրեն տարեկան թոշակ 5,000 օսմանեան ոսկի որ այժմ 4,000 ի իջած է և որոց 1,300 ոսկին կը վճարեն Կ. Պոլսոյ և Վոսփորի (մինչեւ Եէնի-քէօյ) մէջ գտնուող եկեղեցիներն. իսկ մնացեալ քանակութիւնը գաւառներն՝ իւրեանց Մետրապոլտաց ձեռամբ։

Ծանօթ. Կ. Պոլսոյ Պատրիարքին եկեղեցական իրաւասութիւնը կը հասնի մայրաքաղաքէս մինչեւ Վոսփորի եւրոպական եզերաց վերայ գտնուող Եէնի-գիւղն, և երբ հարկը պահանջէ, որ այս որոշեալ շրջանէն դուրս եկեղեցւոյ մը մէջ սրբագործութիւն մը կատարէ, պարտի նախ Մետրապոլիտ Արքեպիսկոպոսին նամակաւ իմացնել զայն և նորա պաշտօնական արտօնութիւնն ստանալ։ Նոյն արարողութիւնը կը լինի երբ մետրապոլիտ կամ եպիսկոպոս մը կուզէ սրբագործութիւն մը կատարել Պատրիարքին իրաւասութեան ներքեւ գտնուող եկեղեցեաց միոյն մէջ։ Նոյն արարողութիւնը կը պահուի նաեւ գաւառաց մէջ եւս երբ մետրապոլիտ կամ եպիսկոպոս մը ուզէ պատարագել ուրիշ Մետրապոլիտին իրաւասութեան ներքեւ գտնուող եկեղեցւոյ մէջ։ Այս արարողութեան զանցառութիւնն եկեղեցական օրինօք խստիւ կը պատժուի։

Որպէս վերեւ ըսինք Պատրիարքին և մետրապոլիտաց յատկացեալ տարեկան թոշակներն իւրաքանչիւր գաւառին մէջ բնակող ընտանիքներէն տասնական կամ տասնեւհինգական ղուրուշ տարեկան պտղի առնուելով կը հաւաքուին իւրաքանչիւր եկեղեցւոյն աւագերէցին և կամ Մետրապոլիտին յատկացուցած վերակացուներու ձեռամբ։

ՑՈՒՑԱԿ ԳԱՒԱՌԱՑ ԵՒ ՄԵՏՐԱՊՈԼԻՏԱՑ ԵՒ ՆՈՑԱ ՏԱՐԵԿԱՆ ԹՈՇԱԿԱՑ

Մետրապոլիտ	Թոշ. Մետր.	Թոշ. Պատր.
1. Կեսարիոյ	63,000	3000
2. Եփեսոսի	105,000	5000
3. Հերակլիոյ	95,000	5000
4. Կիզիկոնի	93,000	3000
5. Նիկոմիդիոյ	65,500	2500
6. Նիկիոյ	61,500	1500
7. Քաղքեդոնի	72 700	5700
8. Դերկոնի	82,500	2500
9. Սէլանիկի	92 500	2500
10. Ադր. Պոլսոյ	114 000	14000
11. Ամասիոյ	83 000	3000
12. Եանիայի	89,500	9200
13. Պրուսայի	71,500	1500
14. Մանաստըրի	85,000	6000
15. Նիքիսարի	52 000	2000
16. Գոնեայի	52,250	2250
17. Վէրիայի (Գարաֆէրէ)	51 000	1000
18 Պիսիտոլիայի, (Համիտ-Թէքէ)	41,500	1500
19. Կրետէի	72 000	2000
20. Տրապիզոնի	45 000	5000
21. Բրէվէզայի	26 150	2150
22. Ֆիլիպէի	93,500	23500
23. Րատոսի	52 500	2500
24. Սէրէսի	91 000	6000
25. Տրամայի	74,000	4000
26. Իզմիրի	73 000	3000
27. Միտիլլէի	73,000	3000
28. Տիմէթօգայի	73,750	3750
29. Էնկիւրիի	20,000	ոչինչ
30. Ալաշեհիրի	30,000	»
31. Մէլէնիկի	75,500	5500
32. Էնէզի	25,000	ոչինչ
33. Մէթիմնէի	42 000	2000
34. Մէսէմվրէի	45 000	1000
35. Սուսամի	43,000	3000
36. Վիզէի	51,500	1500
37. Անխօլուի	63,000	3000
38. Վառնայի	61 000	1500
39. Մարօնիոյ (Կիւմիւլճինայի)	63 000	3500
40. Սիլիվրիի	46 500	1500
41. Սուզպոլուի	46,000	1500
42. Քսանթի(Իսքէչէի)	51 800	1800
43. Գանոզի	31,100	1100
44. Քիօսի (Սագըզի)	48,000	3000
45. Լիմնէի	41,500	1500
46. Իմպրէի	45 000	ոչինչ
47. Տիւրանի	24 000	ոչինչ
48. Իւսկիւպի	82,250	17250
48. Գաստորիայի	52,000	2000
50. Բրիզրէնի	68,500	3500
51. Վօտէնայի	62,500	2500
52. Կէօրճէի	41 500	1500
53. Վէլէկրատի	54,000	4000
54. Սդրումիցայի	74,200	2000
55. Կրէվէնէի	42 000	2000
56. Նէօֆէճէի	41 500	1500
57. Մօնկլէնայի	42 000	2000
58. Փրէսփայի	64,250	4250
59. Տէպրէի	36 750	1750
60. Քէսէնտրէի	42 250	2250
61. Կիւմիւշխանէի	31,500	1500
62. Ալասօնիայի	41 000	1000
63. Մարմարայի	25,750	750
64. Էրկիրիի	53,000	3000
65. Ստանքօյի	30 000	ոչինչ
66. Օրթաքէօյի (Ադրիանուպոլիս)	41 300	1300
67. Բէրմէթէի	25 000	ոչինչ
68. Սէրֆիճէի	52 000	2000
69. Տիգոանի	36,000	1000
70. Նէվրէգօփի	36 000	1000
71. Լէրնէի	26 000	1000
72. Պրավիստայի	25 400	400
73 Կոլոնիայի (Գաբահիսար)	25,000	1000

Յայտնի է թէ Կ. Պոլսոյ Պատրիարքարանին իրաւասութեան տակ գտնուող թեմերուն թիւը նորնոր նուազած է։ Վարչական փոփոխութիւններու հետեւութեամբ՝ կրօնական վարչութիւնն եւս Պատրիարքարանի իշխանութենէն զատուելով յատուկ Սինոդի ինքնակալ կ'ըլլայ Պատրիարքարանի արտօնութեամբ։ Այս արտօնութիւնը յունական լեզուաւ կ'անուանի «թօմոս» և կը նշանակէ «հատոր»։ Պուլկարիայէն զատ՝ Ռուսիոյ, Անգլիոյ, Աւստրիոյ, Յունաստանի, Սերպիոյ եւ Ռումանիոյ կառավարութիւնք Պատրիարքին յատկացեալ թոշակներն ամեն տարի կը շարունակեն խրկել։

ՊԱՏԱՀԱԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹՔ ՄԵՏՐԱՊՈԼՏԱՑ

ԺԲ.

Մետրապոլիտներն իրենց որոշեալ տարեկան թոշակէն զատ՝ իրաւունք ունին առնելու նաեւ 10 ական ղրուշ ամուսնութեան հրամանէն։

Երբ Մետրապոլիտ մը սրբագործութիւն մը կատարելու համար կը հրաւիրուի, պարտի զայն հրաւիրողը նուէր մը տալ իրեն. այս նուէրը՝ թէ և կամաւոր՝ սակայն յիսուն ղրուշէն պակաս չէ կարելի լինել։

Որպէս ամենեցուն ծանօթ է՝ ի վաղուց անտի յունական եկեղեցին ամուսնալուծութեան սկզբունքն ընդունած է։ Ուստի երբ՝ ի պահանջել հարկին, Մետրապոլիտն ապահարզան կ'արձակէ ամուսնալուծութեան մը համար, դատախազներէն՝ ընկերական դիրքին համեմատ, ստակի քանակութիւն մը կը պահանջուի, բայց ո՛չ հարիւր ղրուշէն վար. այս քանակութիւնը նոյն տեղւոյն մարդասիրական հաստատութեանց կը վերաբերի։

Նոյնպէս տեղւոյն մարդասիրական հաստատութեանց կը վերաբերին Մետրապոլիտէն վաւերացեալ գրութեանց հասոյթներն։

Իւրաքանչիւր քահանայ որ իւր իրաւասութեան ներքեւ թաղ մ'ունի, պարտի ի նշան հպատակութեան, տարեկան 10 ղրուշ վճարել Մետրապոլիտին։

ԺԳ.

Կ. Պոլսոյ Յոյն Պատրիարքարանը մինչ ցայսօր պահած է եւ կը պահէ պակասեալ եպիսկոպոսութեանց և այլ եկեղեցական պաշտօններուն տիտղոսներն որպէս էին ի վաղուց։ Եկեղեցական երեւելի աստիճանաւորաց մին ալ Լօղօթեթն է որ Պատրիարքարանին խորհրդականը լինելու պաշտօնն ունի։ Հին ժամանակները Լօղօթետը բոլոր Մետրապոլտաց գործակատարութեան պաշտօնն եւս ստանձնած էր, որով և ոչ նուազ հասոյթներ ունէր. սակայն այժմ գործակատարութեան պաշտօնը դադրած լինելով՝ հասոյթներն յոյժ նուազած են և միայն մետրապոլիտ ձեռնադրեալներէն կամաւոր նուէր մը կ'առնու որ հինգ ոսկիէն պակաս կարելի չէ լինիլ։

Լօղօթեթն՝ ի վաղուց անտի, երբ Պատրիարքը պատարագիչ է, որ տարին հազիւ վեց եօթն անգամ կը պատահի, պարտի Պատրիարքական գահոյից քով՝ դէպ յաջ եղող աթոռը կանգնիլ և հաւատոյ Հանգանակն արտասանել։

ԺԴ.

ՑՈՒՑԱԿ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ ԳՈՐԾՈՂ ՊԱՇՏՕՆԷԻՑ

1. Փոխանորդ՝ որ միշտ Արքիմանտրիտ է։
2. Տասներկու կուսակրօն քահանայք։
3. Աւագ սարկաւագ կնքապահ Պտրք.։
4. Երկրորդական սարկաւագ(Պտրք.ին։
5. Երրորդական սարկաւագ(
6. Եկեղեցւոյն վերատեսուչ քահանան։
7. Քարոզիչ Պատրիարքարանի։
8. Լուսարարապետ Պտրք. եկեղեցւոյն։
9. Ա. գրագիր Ս. Սինոդին(Արքիմանտրիտ։
10. Բ. գրագիր Ս. Սինոդ. (
11. Ա. գրագիր փոխանորդ. Սարկաւագ։
12. Հաշուակալ Պատրիարքն. և գնձատ.
13. Տեսուչ Պատրք. տպարանին։
14. Ա. և Բ. խմբագիրք Ալէթիա Թերթին։
15. Ընդհ. տեսուչ դպրոցաց, կղերական։

Ամէն ասոնք պարտին կենալ ի Պատրիարքարան։

16. Երկու գրագիրք Խառն Ժողովոյ, աշխարհական։
17. Դիւանապետ և վեց այլ գրագիրք։
18. Դիւանապետ և այլ երկու գրագիրք թուրքերէնի։
19. Երեք գրագիր արձանագրութեան։
20. Չորս գրագիրք անցագրատան եայլն։
21. Մի հաշուառու եկեղեցեաց Կ. Պոլսոյ։
22. Մի գրագիր Պատրիարքին։
23. Ա. գործակատար Բ. Դրան։
24. Բ. գործակատար։ »
25. Վեց բարապանք։
26. Վեց բարեկարգիչ (էֆթաքսի՛ասն)։
27. Երեք ժամակոչ և այլ սպասաւորք։

Ցանկաց Կ. Պոլսոյ Պատրիարքարանին բոլոր տարեկան ծախսն, Պատրիարքին թոշակն ի միասին առնելով, 1,500,000 ղրուշի կը հասնի։

ՏԻՄԻԹՐԻՈՍ ՉՕԼԱՔԵԱՆ

ՎԵՐՋ

ՀԱՅ ԲԺԻՇԿՔ

Յ'ԱԴՐԻԱՆՈՒՊՈԼԻՍ

Ադր. Պոլսէն կը գրեն մեզ.

Կրնամ ըսել թէ ասկէ տասն և ութ տարի առաջ քաղաքիս մէջ հայ բժիշկ մը չէր գտնուէր, սակայն 1873ին միջոցները առաջին անգամ քաղաքս ժամանեց զինուորական բժիշկներէն Տքթ. Յովհաննէս պէյ Քրրքճեան և յետոյ Տքթ. Սիմոն էֆէնտի Սեղրոսեան և ի վերջոյ Տքթ. Բարունակ էֆէնտի Պէնլեան, Մինաս էֆէնտի Պէնլեան, Արթին էֆէնտի, Պօղոս էֆ. Քօլօլեան, Բենիամին պէյ, Գօզմօ պէյ, Ռուբէն էֆ., Զենոբ էֆ. Մուրատեան, Միհրան պէյ, Գրիգոր էֆ. Արսլանեան և այլ զինուորական բժիշկներ, որով Ադրիանուպոլսոյ հայ հասարակութիւնն ալ սկսաւ իւր բժիշկներով պարծիլ, և ահա նոյն թուականէն սկսեալ՝ հայերը քիչ բացառութեամբ զիրենք հայ բժիշկներու դարմանել կուտան։

Սակայն վերոյիշեալ բժիշկներու մէջ բուն Ադրիանուպոլսեցիք են՝ Տքթ. Բարունակ էֆ. Պէնլեան և Տքթ. Մինաս էֆ. Պէնլեան, որոնք պաշտօնով քաղաքս կը գտնուին և որոցմով Ադրիանուպոլիս պարծենալու իրաւունք ունի։

Յիշեալ բժիշկներէ զատ պարծանք էր նաեւ քաղաքիս՝ ողբացեալ Տքթ. Քեաթիպեան որ այնչափ փայլուն եղած էր ոչ միայն ի Թուրքիա այլ աշխարհիս հեռաւոր վայրերուն մէջ ալ, և որուն մահուամբ Ադրիանուպոլիս իւր ծնած բժիշկներուն ամենէն ճարտարագոյնէն կը զրկուէր։

Սակայն Ադրիանուպոլիս վերջին տարիներու մէջ Տքթ. Քեաթիպեանի մահուամբն ունեցած կորուստին տեղը լեցնելու յոյս ունենալ սկսած է իր երկու նոր բժիշկներով, այսինք են Տքթ. Կ. Նազուպեան էֆ. որ ի Կ. Պոլիս հաստատուած լինելով երկու տարուան մէջ արդէն կարեւոր տեղ մը գրաւած է իւր ճարտարութեամբ, եւ Տքթ. Կարապետ Խանճեան էֆ. որ իւր ուսումը ի Փարիզ աւարտելով հոն երկու երեք տարի իւր արուեստն ի գործ դնելէ յետոյ ծնողացը խնդրանօք եկած և իւր ծննդավայրն հաստատուած է։ Ադրիանուպոլսեցւոց շատերն ազատած են Կ. Պոլսոյ ծանր ծախքերէն, որովհետեւ ճարտար բժիշկներու չգոյութեան համար Կ. Պոլիս կը դիմէին իրենց հիւանդութեանց դարման գտնելու։

Տքթ. Խանճեան էֆ. գրեթէ վեց ամսէ 'ի վեր հաստատուած լինելով 'ի քաղաքիս, ոչ միայն հայ հասարակութեան՝ այլ օտարաց ալ վստահութիւնն վաստկած է իւր տաղանդով, ճարտարութեամբ, համակիր և ազնիւ բնաւորութեամբն։ Տքթ. Խանճեան էֆ. իւր արուեստին մէջ կատարեալ հմտութիւն ունեցած ըլլալը շատ առիթներու մէջ ցոյց տուած էր արդէն, սակայն Սեպտ. 28 ի շաբաթ օրն իւր կատարած վիրաբուժական մէկ գործողութեամբն իւր փայլն ու համբաւն աւելցուցած է։ Քաղաքիս առաջնակարգ վաճառականներէն Մեծ. Մէնգիլճեան Խաչատուր աղայի դուստր տիկին Թէնուֆ Կ. Ազասեան որ տասն և հինգ տարիէ 'ի վեր ներքին հիւանդութեամբ կը տառապէր և քանիցս Կ. Պոլիս դիմելով ամենէն առաջնակարգ բժիշկներու դարմաններն ստացած, սակայն և ոչ մի օգուտ տեսած էր։ Տքթ. Խանճեան զինքն առաջին անգամ դարմանելու հրաւիրուած ատեն յայտնած էր թէ այս հիւանդութիւնը միմիայն վիրաբուժական գործողութեանց հետեւանօք կրնար անցնիլ և ուրիշ ոչինչ կ'օգտէր, այլ ամուսինն և ծնողքն չէին ուզած համակերպիլ. Բայց ժամանակն հասած էր. պէտք էր համակերպիլ. և ահա այժմ ամէն բան լմնցած է, գործողութիւնն ամենայն յաջողակութեամբ և ճարտարութեամբ կատարուած է 'ի ձեռն Տքթ. Խանճեան էֆէնտիի և օգնականութեամբ Տքթ. Բարունակ էֆէնտի Պէնլեանի և Տքթ. Արթին էֆէնտիի։ Տքթ. Խանճեան էֆ. այս գործողութեան մէջ այնպիսի ճարտարութիւն և հմտութիւն ցուցած է որ իրաւամբ գովեստի և նոյնպէս Պէնլեան և Արթին էֆէնտիներու յաջողակութիւնն ալ շնորհակալութեան արժանի է։

Եւ Ադր. Պոլսեցի Կարապետ էֆ. Գալուստեան կայս. բժշկական վարժարանէն դեղագործութեան վկայական ստացած լինելով, այժմ յԱդր. Պոլիս դեղարան մը հաստատել կը ջանայ։

ՓՈՒՆՋ ԳԻՏԱԿԱՆ
Գրեց
ՏՔԹ. Կ. Ց. ՓԱՇԱԵԱՆ

[Ա. մասն] Քուն, երազ, երազք, մարդաբէական կամ բաղդագուշակ երազներ, քնաշրջութիւն, հմայքութիւն և հակակրութիւն։

[Բ. մասն.) Սիրոյ գիտական բացատրութիւնք. գաղղիական ախտի ծագումը, թունաւորումն։

[Գ. մասն] Առողջաբանական յորդորք սովորութեան, մտային կարողութեան, մտաւոր արհեստից և ոգելից ըմպելեաց գործածութեան վրայ։

Գին 5 ղրուշ

Կը գտնուի բոլոր հայ գրավաճառաց քով. Կեդրոնատեղին է Նշան Կ. Պէրպէրեան էֆէնտիի տպարանն, Էսկի Զապթիյէ ճամբէսի թիւ 63։ 3—10

ԿԱԼՈՒԱԾԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ
Ղալաթիա Թիւնէլի մօտ
Իզզէթ Փաշա Խան Թիւ 3.

Սոյն գրասենեկի մէջ, ամեն տեսակ կալուածներու առուծախի միջնորդութիւն, կալուածական գներու նուազեցումն, թաղապետական տուրքերու վճարումն, և այլ ամեն տեսակ թաղապետական եւ կալուածական գործողութիւններ ամենայն դիւրութեամբ եւ արագութեամբ կը կատարուին։ 6—12

ՏՊԱՐԱՆ
Ս. ԽԱՉՃԵԱՆ
Էսկի Զապթիյէ փողոց
63
ՀԱՅ. ԹՈՒՐՔ. ՖՐԱՆՍ.
Գիրքեր, Նշանբերականք,
Տոմսակք, Հաշուեցոյցք,
Նամականիշներ, ևն.
ՏԱՐՕՐԻՆԱԿ
Գնոյ աժանութեամբ
ՄԵՌԵԼԱՏՈՄՍԻ
Անվճարն Տպ.
ի Գին 30 ղրուշ

ԱԶԴ

Պ. Սդավրօ Իվիրիօնի (սափրիչ) պատիւ ունի ծանուցանել իւր բազմաթիւ յաճախորդաց թէ՝ այս անգամ մասնաճիւղ մը բացած է ի Պոլիս Պահճէ Քափու Ճէլալ պէյ խանի դիմացն՝ ուր դիմող անձինք պիտի գտնեն մաքրութիւն և արհեստի կատարելութիւն 4—6

Հրատարակեցաւ
ՏԱՐՐԱԿԱՆ
ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԴԻ ՀԱՅԵՐԷՆԻ
ԲՈՎԱՆԴԱԿ ՆՈՐ ԵՒ ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՁԵՒՈՎ
ՎԱՒԵՐԱՑԵԱԼ
յՈւսումնական Խորհրդոյ
ԳՈՐԾ
ՍՄԲԱՏ ԴԱՒԻԹԵԱՆԻ
Կ. ՊՈԼԻՍ
ՏՊԱԳՐ. ՆԵՐՍԷՍ Հ. ԱՐԱՄԵԱՆ
1891
Կեդրոնատեղի ԱՐԱՄԵԱՆ Տպարան
եւ
Մարզուանեան Գրատուն
Գին 2 Դահ.

ԱԶԴ

Ալեքսէն շոգենաւը, Լիվըրբուլէ աստ կ'սպասուի ընդհ. վաճառքով դէպ ի ամսոյս 17ին։ Գործակալ Ալեքսէն շոգ. ընկ.
ԻՏ. ԼԱՖՈՆՏԷՆ

ՍԻՐՈՊԻ ՄՕՐՈՒԻ ՁԿԱՆ ՕՇԱՐԱԿ

Եըլտըզ, Կ. Պոլիս, 13 դեկտ. 1888

Պարոնայք Սկոտ և Պօուն,

Կը ցաւիմ որ պաշտօնական գիրքս կարող չեմ փորձել ընել, այլ համեմայն ուրիշներու փորձերուն և այն բժշկաց որոց պաշտօն յանձնեցի փորձել զայն մեր հիւանդանոցաց մէջ, կը յայտարարեմ որ ձեր Մօրիւ ձկան իւղն, եր այդ վիճակին մէջ դիւրաւ խմուելով, և մարսուելով, կը համապատասխանէ այն յատկութեանց զորս ախտաբուժական գիտութիւնն ի վաղուց անտի հաւաքած է, մասնաւորապէս այս յաջող պատրաստութեան մէջ։

ՏՐ. Ս. Ս. ՄԱՎՐՈՅԷՆԻ ՓԱՇԱ
Բժիշկ Վ. Ա. Սուլթանին

ԻԼԱՆ
ՄԱՀՔԷՄԷԻ ԹԻՃԱՐԷԹԸ ՊԱՀՐԻԷՍԻՆ

Անոնիմաթի խանընտա 46 նումերօլը օտասընտա մուգիմ սարաֆ Գառնիկ Մանուկեան վէ վէքիլի Սիւլէյման Սուպհի պէյին Ղալաթատա Սէզրոսեան խանընտա մուգիմ իքէն չիմտի իգամէթկեահը մէճհուլ պուլունան Թիւճճարտան վէ Թէպաաի Տէօվլէթը Ալիյէտէն Նշան Թաշճեան վէ Վարդան Պարոնեան իլէ քէզալիք Մէրճանտա Եըլտըզ խանընտա մուգիմ իքէն իգամէթկեահը մէճհուլ Թիւճճարտան վէ Թէպաաի Տէօվլէթը Ալիյէտէն Ն. Վ. Համուրճեան զիմմէթլէրինտէ պիր գըթ՝ա էմրէ մուհարրէր սէնէտ մուճիպինճէ ալաճաղը օլան մէպալիղին ատէմը թէտիյէսինտէն տօլայը Տէրսաատէթ Թիճարէթը Պահրիյէ մահքէմէսինէ իգամէ՝ իւլէտտիկի իտիաա խուսուսընըն 307 սէնէսի Թէշրինի էվվէլինին եէտինճի բազար իրթէսի կիւնի սաաթ 6 տա ֆասլ ու րուեէթ օլունաճաղընտան վէ եէվմը վէ վագթը մէզքիւրտէ մէրքումանըն մահքէմէի մէզքիւրէյէ պիզզաթ հազըր պուլունմալարը լազըմ կէլէճէկինտէն չաքըր կըմէյէ վէ թարաֆլարընտան մուսատտագ սէնէտլէ վէքիլ կէօնտէրմէյէ խուէքէյր հագլարընտա ուսուլը մուհաքէմէի հուգուգիյէ գանուննամէսինին մէվատը մախսուսէսինէ թէվֆիգէն անիլղըեապ մուամէլէի գանունիյէնին իճրա օլունաճաղը մալիւմլերի օլմագ իւզրէ օլ պապտա թանզիմ օլունան տավէթիյէ վարագալարը մահքէմէնին տիվանխանէսինէ թալիգ օլունտուղը կիպի ղազէթալար վասըթասը իլէ տախի իլանը քէյֆիյէթէ իպթիտար գըլընտը։

10 րէպիւլ էվվէլ 309
1 Թէշրինի էվվէլ 307

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ԻԼԱՆ

Սէլանիք Ֆըրգասը տախիլինտէ քէաին Սթրումճա մէվգիինտէ պուլունան վէ պուլունտուրուլաճագ օլան պիլճիւմլէ սաաքիրը շահանէ իչուն 307 սէնէսի Թէշրինի էվվէլի իպթիտասընտան իթիպարէն 1 սէնէ զարֆընտա մուգթազի օլաճագ մահալլինճէ մէվզըի միւնաքասաեա վազ օլունան էրզագըն պուրաճա իթասընա թալիպ օլանլարըն թարիխը իլանտէն իթիպարէն 1 հաֆթաեա գատար մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

30 Էյլուլ 91 Նօ. 36 2—3

Ձիրուխի օլունաճաղը էվվէլճէ իլան գըլընան 400,000 գըյյէ գալըն վէ 150,000 գըյյէ ինճէ քէրէսթէն էսմանը վէրիմիւ օլունուղը երգագ վէ ճէպա պէհասը օլարագ նիգամիյէ խազինէսինէ քէնտի նամընա մաթլուպը օլան մէպալիղին սուրէթի իլէ մահսուպը իճրա գըլընմագ իւզրէ գալըն քէրէսթէն պէհէր գըյյէսի 13 վէ ինճէ քէրէսթէն 14 բարաեա թալիպի զուհուրինտէ օլտուղը Թէշրինի էվվէլին 2ինճի չարշէնպէ կիւնի միւզայէտէսինտէ գարարը վիրիլէճէկի ճիհէթլէ իզթիրասընա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազըմ ումումիյէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

30 Էյլուլ 91 Նօ. 37 2—3

Նիզամիյէ էրզագ անպարը իչուն միւպայաա օլունաճագ օլան 500 գըյյէ գահվէնին Թէշրինի էվվէլին 5ինճի ճումա իրթէսի կիւնիւ գարարը գաթ՝իսի վիրիլմէք իրթէսի կիւնիւ 100տէ 5 թէմինաթ գաւալէ օլունաճաղընտան իթասընա թալիպ օլանլարըն վագթը մէզքիւրդէ գատար մագամը Սէրասքէրի լէվազըմ ումումիյէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

30 Էյլուլ 91 Նօ. 38 2—3

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգլ. Ոսկի 1,000,000 — "ՖԻՆԻՔՍ" — Հիմնեալ ի Լոնտոն յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւելքան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետեարք Անգլիոյ ամենահարուստ և համբաւաւոր դրամատէրեր են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 18,000,000 Անգլ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի վնասուց համար։ 11

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծակի՝ կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ ստորագրելոցս, որք ունինք լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած վնասներն։

Հ. ՍՈՒԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ ծովու եզերաց Թիւ 11 և 12, Սանտալճը խան, Ղալաթիա, Աւստրիական թղթատան վերև։

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	Ֆրանք 8,000,000
Պահեստի դրամ ցվերջ յունիս 1890	» 6,165,860
Տարեկան հասոյթ » » »	» 14,135,925

Ընկերութիւնքս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ և բնակութիւններ և սոցա մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք։

Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ

ՖՐԱՆՔՖՕՐԹՈՒԱԶ

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ Ֆրանք 6,250,000 — Պահեստի դրամ Ֆրանք 1,270,300

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց վրայ բեռցուած վաճառքներ, ինչպէս նաև թղթատարական և փոխադրական ընկերութեանց յանձնուած թանկագին նիւթեր և դրամ պարունակող ծրարներ խիստ նպաստաւոր պայմանօք և սակագնօք։ Սոյն նիւթերու վրայ մեծաքանակ գումարներ կարենալ ապահովագրելու համար Ընկ., ծիւնս միացած է եւրոպեան 13 լուրջ ապահովագրական հաստատութեանց հետ որոց դրամագլուխն ու պահեստի դրամն է Աւելի քան 100,000,000 Ֆրանք

Լիազօր ներկայացուցիչ համայն Թուրքիոյ

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ—Գաբու, Անանիասեան խան. 12, 13, 14. 16

ՊԱՊԸ ՍԵՐԱՍՔԵՐԻ

ԻՀԱՆ

Մէվգըի միւնագասատա օլան 95,000 ղըրշ ինկլիզ փիրինճինին պէհէր ղըրշըսի 50 վէ 95,000 ղըրշ արփանըն տախի պէհէր ղըրշըսի 26 փարայա թալիպլէրի եօհտըլէրինտէ օլուպ Թըշրինի էվվէլը ռումինին 1ինճի սալը կիւնի զարարը գաթիսի վիրիլւսէ իրթէսի կիւնի 100տէ 5 թէնզիլի գապուլ օլունաճաղընտան մէզգիւր փիյաթլարտան թէնզիլաթ իճրասը իլէ իթաաթ թալիպ օլանլարըն էվվէլ մէզգիւրէ զատար լէվազըմըթը ուռումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

28 յուլ 1891 Նօ. 34 3—3

Կիրիտ Ֆըրգասընա կէօնտէրիլմէք իւզրէ միւպայաա օլունաճագ օլան 800,000 ղըրշ էքրէկ արբանըն պէհէր ղըրշըսի 28 փարատա թալիպի եօհտըսինտէ օլուպ Թըշրինի էվվէլ ռումինին պիրինճի սալը կիւնի զարարը գաթիսի վիրիլէճէկի վէ իրթէսի կիւնի 100տէ 5 թէնզիլի գապուլ օլունաճաղը ճիհէթլէ իթասընա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

28 յուլ 91 Նօ. 35 3—3

COMP RUSSE

DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

- Բշ. 30/12 Օտեսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։
- Գշ. 1/13 Աղեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակ, ժամ 5ին յետ միջօրէի. Պիրէոսի ճամբով
- Դշ. 2/14 Սեվաստոպոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։
- Դշ. 2/14 Սուրհանդակ դէպի Փոքր Ասիոյ նաւահանգիստները մինչեւ պաթում, առաւօտեան ժամը 11ին։
- Եշ. 3/15 Օտեսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։

Ազդ.—Հոկտ. 1/13, երկուշաբթի օրը Կ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող սուրհանդակը Ջիւրէնիոյ մէջ պիտի հանդիպի Թրիպոլի, պէյրութ, Եաֆա, և Բոր-Սայիտ գացող շոգենաւուն։ 10

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Հըլէ—Եկ. Անգլիոյ, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի միջեւ

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալպանօ	2000	Ֆլամինկօ	1600	Բալէրմօ	3200
Անճէլօ	3000	Կալիլէօ	5500	Բանտէր	1700
Ապօլլօ	3500	Կիդանօ	2200	Բլաթօ	1500
Արկօ	2300	Կօզօ	1800	Բօլօ	1000
Արիօստօ	3000	Կրօտինօ	2200	Քուիտօ	2800
Պասանօ	3000	Հիրօ	2000	Րիալթօ	4400
Պօրօտինօ	2200	Հիտալկօ	3000	Րինալտօ	3200
Պրաւօ	2000	Հինտու	7000	Րօլլօ	3000
Պըֆֆալօ	8800	Հումպէր	1200	Րօմէօ	3500
Գէյրօ	2600	Այակօ	5000	Րօզարիօ	3500
Գալիպսօ	2500	Ճիւնօ	2300	Սալէրնօ	4000
Գամէօ	2100	Քէլսօ	2000	Սանտրինկամ	8200
Գադօ	2000	Քօլբինօ	4200	Սաբֆօ	2000
Գօմօ	2700	Քօվնօ	2200	Սիլվիօ	2000
Չիքակօ	5000	Լէօ	2000	Սօրէնտօ	4300
Գլիօ	2500	Լէբանթօ	4500	Թ. Ուիլսըն	3000
Գօլօրատօ	3400	Լիվօրնօ	3000	Թուբօ	1200
Տիտօ	2500	Մալմօ	1500	Թօլիտօ	2800
Տօմինօ	2500	Մարէնկօ	4300	Թօրրիտօ	900
Տուրօ	4800	Մարթէլլօ	6500	Ուրպինօ	5000
Տրաքօ	2100	Միլօ	2000	Վօլթուրնօ	5000
Էտինամօ	2600	Մուրիլլօ	3100	Զէնօ	3600
Էլտօրատօ	3000	Նէրօ	2000	Զէպրա	1000
Էլէքթրօ	3200	Օրլանտօ	3000	Տիֆօյնէնէ	200
Էրաթօ	2600	Օթէլլօ	5000	Ճիմպօ	200
Ֆալքօն	800	Օտրանթօ	4500	Ջէրօ	140
Ֆիտօ	700	Օգդօ	2000	Մօսքիթօ	120

Էճիփթըն Մօնարք	8000
Բիրժիըն Մօնարք	8000
Լըդիըն Մօնարք	8100

Իւխօ շոգենաւը, նաւապետ Ռեսսըն, ընդհ. վաճառքով Հըլէն սատ հասած է։

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւն կ'ընծայուի

Դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՌԻՑՕ

Գործակալք

Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միւմէդ խան, Ղալաթիա

7

Արտօնատէր Ս ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

ՌՈՅԱԼ ԷՔՍՉԷՆՃ ԱՍԻՒՐԱՆՍ ՔՕՌՓՕՐԷՇԸՆ

ԱՄԵՆԷՆ ՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԷՆ ՄԵԾ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ԼՈՆՏՈՆ 1720ԻՆ

Դրամագլուխ աւելի քան Անգլ. ոսկի 4,000,000

Ցարդ հրդեհի արկածից համար տուած է » 35,000,000

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ քարաշէն և փայտաշէն ամեն տեսակ կալուածներ, կահ կարասիք և ապրանք։

Վճարմունք ամենայն կանոնաւորութեամբ և մանաւանդ առանց որ եւ իցէ ԶԵՂՋԻ կը կատարուին։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւն առնուլ փափաքողք կը հրաւիրուին դիմել առ Ընդհանուր գործակալս Ճ. Վ. ՈՒԻԹԱԼ ԵՒ ԸՆԿ. Պահճէ Գաբու, Մէյտանճըք սօքաք, Ուիթալ Խան.

ՈՉ ԵՒՍ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆ — ՈՉ ԵՒՍ ԱՐԵԱՆ ՆՈՒԱԶՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐՍԻԱԼ-ՊՈՏԷՆԻ ԵՐԿԱԹ 2218

Այս բաղադրութիւն մեծագոյն յաջողութեամբ կը յանձնարարուի Ֆրանսայի գլխաւոր բժիշկներէն, որք, յետ գործածութեան, նախամեծար համարած են զայն միւս երկաթական պատրաստութիւններէն։

Այս երկաթ, չմաշեր ատամները, չէ գրգռեր ստամոքսը, անհանգստութիւն չի տար, ստամոքսը չի գրգռեր, ակռաները չի սեւցներ։

Պնդութիւն չի տար, ստամոքսը չի գրգռեր, ակռաները չի սեւցներ։

Կեդրոնատեղի՝ ԾԱՆՆԻ ԵՒ ԺՈՐՏԱՆ, 1, Կամուրջի հրապարակ, Պոլիս

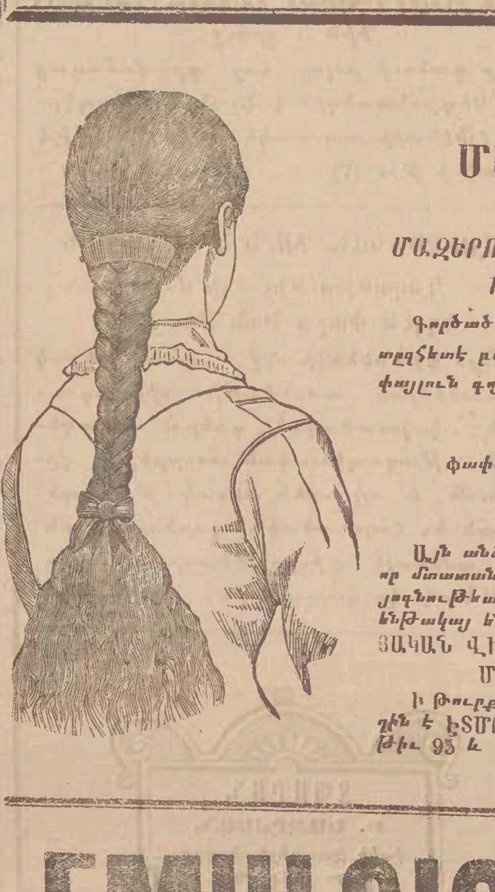

ROYAL VICTORIA

ՄԱԶԵՐՈՒ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ

ԱՆՎՐԻՊԵԼԻ ԴԱՐՄԱՆ ՄԱԶԵՐՈՒ, ՄՈՐՈՒՔԻՆ ԵՒ ՊԵԽԻՆ ՏԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԻՐԵՆՑ ՈՅԺՆ ԵՒ ՆԱԽՆԱԿԱՆ ԳՈՅՆԸ

Գործածութիւնը դիւրին. կ'արգիլէ մազերուն թափիլը. Հետզհետէ բայց ապահով արդիւնք յառաջ կը բերէ. Բնական և փայլուն գոյն կուտայ մազերուն. Գործածութիւնը բազմամեայ չէ.

ՆԵՐԿ ՉԷ ՉԷ ԱՅՍ

փափաքեալ արդիւնքն ընդհանրապէս յառաջ կուգայ 10—15 օր յետոյ

Այն անձինք որք ծանր հիւանդութիւններէ ելած են, անոնք որ մտատանջութիւններ ունին, կանայք որ կաթ տուած են և մեծ յոգնութեանց ենթակայ բոլոր մարդիկ իրենց մազերը կորսնցնելու ենթակայ են. այս պարագայից մէջ մանաւանդ ՄԱԶԵՐՈՒ ԱՐԴԱՑԱԿԱՆ ՎԻԳՏՕՐԻԱ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉԸ կոչուած է,

ՄԵԾ ԾԱՌԱՅՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՄԱՏՈՒՑԱՆԵԼՈՒ

Ի Թուրքիա մեծաքանակ վաճառման համար միակ կեդրոնատեղին է ԷՏՄՈՒՆՏ ԳԱՐՕՒԱՆԱ, Մթերանոց անգլիական, Վոյվոտա, Թիւ 95 և 97, Ղալաթիա։ 601

EMULSION SCOTT

(ՍԳՈՏԻ ՕՇԱՐԱԿ)

ՄՕՐԻՒ ՁԿԱՆ ՁՈՒԹ ԻՒՂ

Իբոֆոսֆիթ որ շոյլ և սոտայով

Պատրաստեալ ձեռամբ ՍԳՈՏԻ և ՊՕՈՒՆԻ ի Նիւ-Եորք.

Կաթին չափ ախորժահամ է

Մորիւ ձկան հում իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, իբոֆոսֆիթներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ Թոքախտը

Կը բուժէ անարիւնութիւնը

Կը բուժէ խոյլերը

Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները

Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը

Կը բուժէ մանկանց ճղաճութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն.

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով.

Գործակատարք ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԷՐ ԵՒ ՀԻՐՇԼ 221

ՄՈԳԱԿԱՆ ՆԵՐԿ

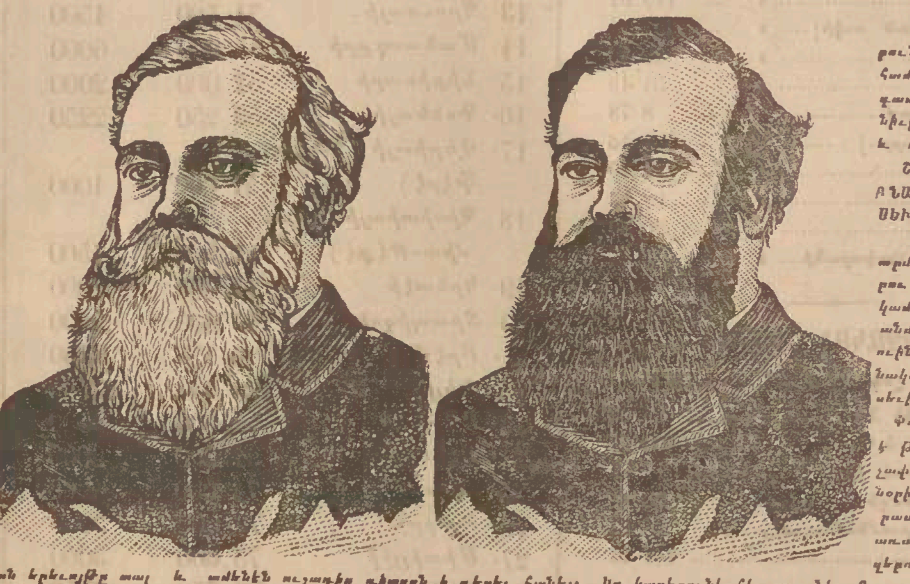

Նոր գիւտ մազերուն գոյնը փոխելու համար մէկ երկու անգամէն, առանց ուրիշ նիւթի գործածութեան և կամ լուացքի,

ՇԱԳԱՆԱԿԱԳՈՅՆ ԿԱՄ ԲՆԱԿԱՆ ԿԱՏԱՐԵԱԼ ՍԵՒԻ

Բազկացեալ միայն արմատներու և խոտերու հիւթէ. Սպիտակ կամ կարմիր մազերն անմիջապէս կը փոխուին պայծառ շագանակագոյն կամ թանձր սեւի։

Փորձը ցոյց տուած է թէ այս ներկն ո'ր չափ գերազանց է նմանօրինակ ուրիշ պատրաստութիւններէ. Ի՛ն առաւելութիւնն է զայ գերուն ամէնէն բնական երեւոյթը տալ և ամենէն ուշադիր դիտողն ի դերեւ հանել. Կը կասեցնէ հերաց անկումը, գլուխը կը մաքրէ թեփը կ'անհետացնէ և նոր այծ կուտայ մազային մարմնին. Ուշադրութեամբ կարդալ

ԳՈՐԾԱԾՄԱՆ ԵՂԱՆԱԿԸ

Սրուակն երերցնել գործածելէ առաջ և փոքր քանակութեամբ հեղուկէն դնել սկաւառակի մը մէջ, յետոյ բարակ պզտիկ սանտրով մը կամ այդ հեղուկէն մէջ թրջած սպունգով մը թեթև կերպով մազերուն վրայ անցունել զայն, այնպէս որ ամբողջ մազերը թրջին. Ապա գլուխը բաց պահել մինչև որ հեղուկը ցամքի. Բոլոր մազերը մէկ հեղլալով, ... մէկ երկու գործածութեան պէտք ունենի, այլոց համար մէկ անգամը բաւ է. Եթէ մէկ երկու անգամէն աւելի գործածուի, գոյնն աւելի թուխ կ'ըլլայ. Անգամ մը որ ուզուած գոյնը ձեռք բերուած է, զայն ապրիներով պահելու համար կը բաւէ երեք չորս շաբաթն անգամ մը հեղուկէն գործածել. Նոյն եղանակը գործածելու է մօրուքին և պեխերուն համար. Պէտք կայ գլուխը լուալ գործողութենէն առաջ կամ ետքը. Միայն գիմքն և ձեռները լուալ առ ի զգուշութիւն։

Ծան. Եթէ ուզուած գոյնը ձեռք չբերուի մէկ երկու գործողութենէն ետք, գլուխը լուալու է քիչ մը ալքալով. ասա ծիլնան քսելու է այդ ներկէն մէջ թեթեւապէս թրջած սպունգ մը, և ուզուած արդիւնքն յառաջ կուգայ անմիջապէս։

ԿԵՂԾԵՐԷՆ ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ

Միակ կեդրոնատեղի ԷՏՄՈՒՆՏ ԳԱՐՈՒԱՆԱ, ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԹԵՐԱՆՈՑ, Վոյվոտա պահականոցին քով, կայարան Ղալաթիա-Շիշլիի Թրամվէյից, Թիւ 95 և 97, Ղալաթիա։ 2214

VICHY

ՎԻՇԻ

Ֆրանսա (գաւառ Ալլիէ)

ԿԱԼՈՒԱԾ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

Վարչութիւն՝ Փարիզ, 8, Պուլվար Մոնմարթր

ՀԱՆՔԱՋՐՈՅ ԵՂԱՆԱԿ

GRANDE GRILLE. — Աւշային տկարութիւնք, մարսողական ճանապարհաց հիւանդութիւնք, լեարդի և փայծաղի մաղձուն, Նիրքին գործարանաց խցմունք, խճային քար եայլն։

HOPITAL. — Մարսողական ճանապարհաց հիւանդութիւնք, ստամոքսի ծանրութիւն, դժուարամարսութիւն, ախորժակի պակասութիւն ստամոքսի, Ջղացաւ, անմարսութիւն։

CELESTINS. — Երիկամանց և փամփուշտի տկարութիւնք, միզական աւազ և միզական քար, յօդացաւ, շաքարախտ (Տիապէթ), սպիտակուց—միզական (Ալպիւմինիւրի)։

HAUTERIVE. — Երիկամանց և փամփուշտի տկարութիւնք, աւազ, քար, յօդացաւ, շաքարամիզութիւն, սպիտակուց—միզական։

Աղբիւրին անունը պէտք է փնտռել շիշերու քաքսիլլին վրայ։

Կը գտնուի դեղագործական Անգլիական մթերանոցն և Պոլսոյ բոլոր եղագործաց քով։ 2203

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ ՃԱՆԱՊԱՐՀՈՐԴԱՑ

ԳԻԾ Կ. ՊՈԼԻՍ—ԱԴՐԻԱՆՈՒՊՈԼԻՍ—ՊԵԼԼՈՎԱ

Կառախումբ Կ. Պոլսէն մեկնող	Արեւ. ճեպն. Թ. 2 Բշ. Եշ.	Կուխ. ճամբ. Թ. 4 Ամ. օր	Կուխ. խառն Թ. 52 Ամ. օր
	Երեկոյ ժ. վ.	Երեկոյ ժ. վ.	Առ. ժ. վ.
Կ. Պոլիս .... մեկնում	7 20	8 15	7 50
Գում—գաբու			8 08
Եետի—գուլէ			8 22
Մագրիգիւղ			8 39
Այաթէֆանոս			8 52
Քիւչիւք — Չէքմէճէ ...			9 03
Սբարթա—գուլէ			9 47
Համբիքեօյ		9 46	10 23
Չաթալճա			11 06
Գապաքճէ	9 50	10 46	11 45
Սինէքլի			12 51
Չերքեզքեօյ ժամանում մեկնում		12 02 12 04	1 33 2 00
Չորլու	11 50	12 47	2 50
Մուրադլը — Քեօբէքլի			3 38
Սեյտլեր—Չիֆթլիք ...			4 09
Լիւլէ—Պուրկազ		2 19	4 49
	Գիշեր		
Պապա—Էսքի	1 55	2 51	5 35
Բապօ—քէօյ			6 16
Ուզուն—Քէօբրիւ		3 57	7 03
Գուլէլի—Պուրկազ		4 15	7 47
Ուրլի			8 15
Ադրիանուպոլիս ..... ժմ.	4 14	5 09	9 00
			Երեկոյ
			Կուխ. խառն Թ. 132 Բշ. Դշ. Ուր.
			Առ.
Ադրիանուպոլիս ..... մկ.	4 19	5 19	5 50
Գառըքեօյ			6 42
Մուսթաֆա բաշա ժմ. մկ.	5 15 5 20	6 15 6 30	7 32 7 52
Հարմանլը ժմ. մկ.	6 4 6 9	7 12 7 27	9 10 9 27
Թըրնովա-Սեմենլի ժամ.		7 51	10 10
			Առ.
			Կուխ. խառն Թ. 124 բաց ի կիր. ե
			Առ.
Թըրնովա—Սեմենլի մկ.		8 01	10 45
Գայաճըք—Հասքեօյ ...		8 38	11 44
Եենի—Մահալլէ		9 27	12 57
Բաքաճըք	8 32	9 53	1 39
Գաթօնիցա—Սթանիմաք		10 20	2 14
Փիլիպէ ժամ. մեկ.	9 21 9 31	10 42 11 2	2 39 3 14
Թաթար Բազարճըք ...		11 58	4 40
Սարամպէյ ժամ. մեկ.		12 23 12 24	5 11
Պելովա ժամ.	11 10	12 43	Երեկոյ
	Առ.	Երեկոյ	
Սոֆիա	Գիշեր		
Նիշ ժամ.	3 18 8 20	4 29 10 04	
	Գիշեր		
Պելկրատ	2 45	4 48 առ.	
Պուտապէշթ	10 05	1 25	
Վիեննա	3 15 ե.	7 15	
Սկիւպ	Գիշեր	1 49	
Սելանիկ		9 35	

Կառախումբ Կ. Պոլիս եկող	Արեւ. ճեպն. Թ. 1	Կուխ. ճամբ. Թ. 3 Ամ. օր	Կուխ. խառն Թ. 123 բաց ի կիր. ե
	ժ. վ. Բշ. Եշ.	ժ. վ.	ժ. վ.
Սելանիկ ... մեկնում		6 00 առ.	
Սկիւպ		6 49 ե.	
Վիեննա	8 25 ե.	8 00 առ.	
	Գիշեր		
Պուտապէշթ	2 35 առ.	2 40 ե.	
Պելկրատ	9 30 առ.	1 55 ե.	
Նիշ	3 20 ե.	5 44 առ.	
Սոֆիա	9 00 ե.	12 16 ե	
	Դշ. Շբ.		
	Առ.	Երեկոյ	Առ.
Պելովա մեկ.	12 40	3 57	
Սարամպէյ		4 15	6 00
Թաթար Բազարճըք		4 42	6 45
ժամ.	2 12	5 35	7 51
Փիլիպէ մեկ.	2 17	6 00	8 25
Գաթօնիցա—Սթանիմաք		6 21	8 59
Բաքաճըք	3 08	6 47	9 52
Եենի Մահալլէ		7 12	10 44
Գայաճըք—Հասքեօյ ...		8 01	11 59
Թըրնովա-Սեմենլի ժամ.	4 55	8 35	2 43
			Երեկոյ
			Կուխ. խառն. Թ. 131 Եշ. Եշ. Շբ.
			Երեկոյ
Թըրնովա—Սեմենլի մեկ.	5 00	8 42	1 10
ժամ.	5 24	9 06	1 53
Հարմանլը մեկ.	5 29	9 21	2 55
ժմ.	6 10	10 02	4 11
Մուսթաֆա-փաշա մեկ.	6 15	10 17	4 31
Գառըքեօյ .... »			5 21
Ադրիանուպոլիս ... ժամ.	7 09	11 15	6 10
			Երեկոյ
			Կուխ. խառն. Թ. 51 Ամ. օր.
			Առ.
Ադրիանուպոլիս ... մեկ.	7 14	11 23	6 25
Ուրլի			7 13
Գուլէլի—Պուր. (Պիւֆէ)		12 19	8 25
Ուզուն—Քէօբրիւ		12 38	8 59
Բապօ—քէօյ			9 40
Պապա—Էսքի	9 36	1 50	10 33
Լիւլէ—Պուրկազ		2 18	11 10
Սեյտլեր—Չիֆթլիք			11 46
Մուրադլը—Քեօբէքլի			12 18
Չորլու		3 48	1 16
Չերքեզքեօյ ժամ. մեկ.	12 12 12 17	4 25 4 50	2 00 2 25
Սինէքլի			3 18
Գապաքճէ			4 09
Չաթալճա	1 57	6 11	4 50
Համբիքեօյ		6 47	5 51
Սբարթա—գուլէ			6 17
Քիւչիւք—Չէքմէճէ			7 06
Այաթէֆանոս			7 18
Մագրի—գիւղ			7 43
Եետի—գուլէ			7 57
Գում—Գաբու			8 06
Կ. Պոլիս (Պիւֆէ) ժմ.	4 00	8 15	8 15
	Երեկոյ	Առ.	Երեկոյ

Ստորագծեալ վայրկեանները գիշերուան ժամեր կը նշանակեն սկսեալ երեկոյեան մինչեւ առաւօտեան ժ. 5 59 (Ը. Ե.) 64

ԳԻԾ ՍԵԼԱՆԻԿ—ԻՒՍՔԻՒՊ—ՍՊԷՖՉԷ

Կուխմբ. Թ. 512/522 Սելանիկէն ամեն օր	Առ. ժ. վ.
Սելանիկ (Պիւֆէ) ... մեկ.	6 00
Թօբսին	6 33
Ամաթօվօ	7 10
Քարասուլու	7 31
Կիւմէնճէ	7 41
Կեօրկէլի	3 17
Միռօվաէ	3 51
Սթրումիցա	9 00
Տեմիրգաբու (Պիւֆէ) ժմ. մկ.	9 32 9 42
Քրիվօլագ	10 27
Վենէձիանօ—Կրատսքօ	11 06
Քէօբրիւլիւ .... ժմ. մկ.	11 53 12 03
Զէլէնիքօ	12 51
Իւսքիւպ (Պիւֆէ) ժամ. մեկ.	1 27 1 49
Հաստալար	2 29
Գումանօվա	3 22
Թապանօֆչէ	3 53
Բրէշօվա	4 21
Պուգօթչէ	4 33
Պուգանօֆչէ	4 57
Սպէֆչէ ժամ	5 10
	Երեկոյ
Նիշ ժամ	9 40
Պելկրատ	4 48
Պուտապէշթ	1 25
Վիեննա	7 15

Կառախումբ Թ. 523 Վիեննայէն ամեն օր	ժ. վ.
Վիեննա մեկ.	8 00
Պուտապէշթ	2 40
Պելկրատ	10 55
Նիշ	5 50
	Առ.
Սպէֆչէ .... մեկ.	10 40
Պուգանօֆչէ	10 55
Պուգօթչէ	11 23
Բրէշօվա	11 40
Թապանօֆչէ	12 03
Գումանօվա	12 37
Հաստալար	1 13
Իւսքիւպ (Պիւֆէ) մեկ. ժմ.	1 49 2 01
Զէլէնիքօ	2 37
Քէօբրիւլիւ .... ժմ. մկ.	3 20 3 30
Վենէձիանօ—Կրատսքօ	4 20
Քրիվօլագ	5 03
Տեմիրգաբու (Պիւֆէ) ժմ. մկ.	5 37 5 52
Սթրումիցա	6 26
Միռօվաէ	6 35
Կեօրկէլի	7 19
Կիւմէնճէ	7 51
Քարասուլու	8 01
Ամաթօվօ	8 24
Թօբսին	9 01
Սելանիկ (Պիւֆէ) ... ժմ.	9 35
	Երեկոյ

ԳԻԾ ԻՒՍՔԻՒՊ—ՄԻԹՐՕՎԻՑԱ

Կառախումբ Թ. 622 Իւսքիւպէն Բշ. Դշ. Ուր.	Առ. ժ. վ.
Իւսքիւպ (Պիւֆէ) ... մեկ.	7 40
Էլէշան	8 47
Քարասիանիք	9 42
Վեռիզօվից	10 52
Լիբլիան	11 45
Բրիշթինա	12 37
Վուչիթռն	1 23
Միթրօվիցա (Պիւֆէ) ժմ.	1 40
	Երեկոյ

Կառախումբ Թ. 621 Միթրօվիցայէն Գշ. Եշ. Շբ.	Առ. ժ. վ.
Միթրօվիցա (Պիւֆէ) մկ.	7 25
Վուչիթռն	7 47
Բրիշթինա	8 41
Լիբֆիան	9 36
Վեռսօվից	10 37
Քարասանիք	11 24
Էլէշան	12 01
Իւսքիւպ (Պիւֆէ) ... ժմ.	12 54
	Երեկոյ

ԹԸՐՆՈՎԱ—ՍԷՄԷՆԼԻ—ԵԱՄՊՕԼՈՒ

Կուխումբ Թ.	321 Բշ. Եշ.	323 Կիր.
Հաղորդակցութ. գլխաւոր գծին կառախմբոց հետ։		
Սոֆ-Պելլվէն ժմ.	8 55	12 45 ե
Սարամպէյէն ժմ.		
	Երեկոյ	Երեկոյ
Թըրնվ- Սմէնլ մեկ.	9 15	1 40
Գարաբունար	9 58	2 25
Բոնէ—Մհլլէսի	11 05	3 32
Եենի—Զաղրա	12 13	4 43
Սլիվնօ—Քրմանլը	1 11	5 41
Եամպօլու ժամ.	2 00	6 30
		Երեկոյ
Պուրկազ ժամ.	6 58	
	Առ.	

Կուխումբ Թ.	322 Դշ. Շբ.	324 առ.
Պուրկազ մեկ.	9 40 ե	
	Առ.	Առ.
Եամպօլու մեկ.	2 40	5 10
Սլիվնօ— Քրմանլը	3 41	6.13
Եենի—Զաղրա	4 42	7.9
Բոնէ—Մհլլէսի	5 45	8.14
Գարաբունար	6 46	9.15
Թըրնով—Սմէնլի ժ.	7 20	9.43
	Առ.	Առ.
Հաղորդակցութիւն գլխաւոր գծին կառախմբոց հետ։		
Պելով-Սոֆիայի ժ.	8 01	
Սարամպէյ մեկ.		

ԱԴՐԻԱՆՈՒՊՈԼԻՍ—ՏԷՏԷ ԱՂԱՃ

Կառախումբ Թ. 222 Գշ. Եշ. Շբ.	ժ. վ. Երեկոյ
Տէտէ—Աղաճ .... մեկ.	12 20
Ֆէրրէ	1 29
Պիտիքլի	2 33
Սուֆլի	3 31
Տիմիթօքա	4 36
Գուլէլի—Պուրկազ	5 19
Ուրլի .... »	5 46
Ա. Պոլիս .... ժմ.	6 40
	Երեկոյ

Կառախումբ Թ. 221 Բշ. Դշ. Ուր.	ժ. վ. Առ.
Ա. Պոլիս .... մեկ.	8 00
Ուրլի .... »	8 55
Գուլէլի—Պուրկազ մեկ.	9 40
Տիմիթօքա	10 15
Սուֆլի	11 27
Պիտիքլի	12 20
Ֆէրրէ	1 21
Տէտէ—Աղաճ .... ժամ.	2 20
	Երեկոյ